

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečne
80 din, za inozem-
stvo 80 din — na-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.
Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III
Tel. 40-01 do 40-05

SCLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Osk. rač. Ljubljana
št. 10.650 za naro-
čnino in št. 10.849
za inserata
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-05
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlja

Italijansko vojno poročilo št. 336

Italijanska vojska zasedla otoke Ciklade

Sovražnik je bil pri Tobruku, Sollumu in v Vzhodni Afriki povsod odbit
Ena angleška vojna ladja potopljena

Nekje v Italiji, 7. maja. AI. Uradno poročilo št. 336 generalnega štaba italijanskih vojskih sil pravi:

Oddelki nemškega letalskega zbora so bombardirali letališče na otoku Malti. V letalski bitki so bila sestreljena tri angleška letala vrste »Hurricane« in sicer nad Malto, sestrelila pa so jih nemška lovna letala.

V Severni Afriki se naše operacije nadaljujejo okoli Tobruka, kjer so bili sovražni protinapadi odbiti. Na bojišču pri Sollumu je bilo delovanje patrol. Med letalskimi operacijami proti Tobruku v poslednjih dneh je bila še ena sovražna ladja srednje tonaže potopljena. Naši lovci so nad trdnjavo sestrelili eno letalo vrste »Blenheim«.

Angleška letala so izvedla polete nad nekatere kraje v Cirenajki. Nekaj žrtv, neznatna škoda.

V vzhodni Afriki, je bil novi sovražni napad v odseku Alagi odbit z izgubami za sovražnika.

Rodi, 7. maja. AI. Zasedbo skupine otokov v Cikladah so izvedla letala in brode. Prebivalstvo z otokov je prisilno sprejelo Italijane. Italijanske čete so tudi zasedle

otok Syra, ki je najpomembnejši otok v skupini Cikladov. Ker je bila organizacija odlična, so se operacije zasedbe izvedle točno in v najlepšem redu.

Nj. Kr. Vis. Vojvodinja Genovska - članica Fašistične stranke

Rim, 7. maja. AI. Njena Kraljevska Visokost vojvodinja Genovska je v Turinu sprejela člansko izkaznico fašistične stranke. Vsi člani italijanske kraljevske hiše so člani fašistične stranke in prejmejo vsako leto novo člansko izkaznico.

Slike Duceja na italijanskem bojišču

Rim, 7. maja. AI. Italijanski listi objavljajo na prvih straneh slike, ki so bile posnete med zadnjimi obiski Duceja na italijanskih bojiščih. Duce je obiskal fronto na predvečer zadnjih bojov, ki so privedli do zloma grške vojske.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 7. maja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske sporoča:

Preteklo noč je letalsko orožje izvršilo hude napade na važne vojne objekte v Glasgowu in v Firth of Clyde, kakor tudi na druge angleške luke. Na ladjedelnih in skladiščih orožja smo ugotovili veliko razdejanje. Važna industrijska in oskrbovalna skladišča so gorela v velikih plamenih.

V jugovzhodni Angliji so bojna letala včeraj zbila na tla štiri sovražne lovske aparate tipa »Hurricane«, ki so goreči padli na tla. Poleg teh so poškodovala mnogo letal na tleh med napadom na dve letališči. Ponoči sta bili ob napadu na neko letališče na tleh razbiti dve letali ter doseženih več zadetkov v polno v skladišče letal.

Na morju ob Angliji so letala potopila veliko ladjo, ki je plula v spremstvu manjše ladje, ter poškodovala dve drugi ladji.

V Severni Afriki je bil nov angleški protinapad pri Tobruku zlomljen z velikimi sovražnimi

izgubami ob junaškem odporu nemških in italijanskih čet.

Napad angleških oklepni vozil pri Sollumu je bil odbit.

Nemška strmoglavka letala so med boji na suhem uspešno napadala utrdbe v Tobruku. Uspešni napadi nemških bojnih letal so bili tudi izvršeni na Marsa Matruh.

V Egejskem morju so oddelki nemških čet zasedli otoka Mitilene in Chios. Nemška bojna letala so v Sidskem zalivu na Kreti zadela z bombo v polno angleško križarko, potopila veliko ladjo-cisterno ter hudo poškodovala drugo cisternsko ladjo.

Sovražnik je preteklo noč metal s šibkimi silami nekaj malega razdiralnih in zažigalnih bomb na razne kraje jugovzhodne Nemčije. Vojaške škode ni bilo. Med prebivalstvom pa moramo obžalovati nekaj žrtv, med njimi mrtve in ranjene.

Položaj Anglije je resen

Berlin, 7. maja. AI. Ameriški konzul v Glasgowu se mudi v Španiji in je skupini časnika-rov razlagal svoje vtise iz Anglije. Izjavil je, da so nemški letalski napadi na Anglijo naravnost porazni. Morala prebivalstva peša in je zlasti v bombardiranih pokrajinah že na meji obupa. Strah pred nemškimi letalskimi napadi ni popustil, ulice v Londonu so pa polne lijakov in ogromnih kotanj, ki so jih napravile nemške bombe.

Lausanne, 7. maja. AI. List »La Tribune« piše o angleškem vojaškem položaju in pravi, da hoče angleški glavni stan za vsako ceno pridobiti čas, da bi nadomestil vojni material, ki ga mu manjka in da bi bil kos razmeram v severni in vzhodni Afriki, kjer se boj z vso silo nadaljuje. Toda sile osi zasedajo Egejsko otočje in od tam bodo nemška in italijanska letala lahko napadala zadnje ostanke angleške obrambe na vzhodu, zahodu in severu.

Grško ladjevie razpršeno

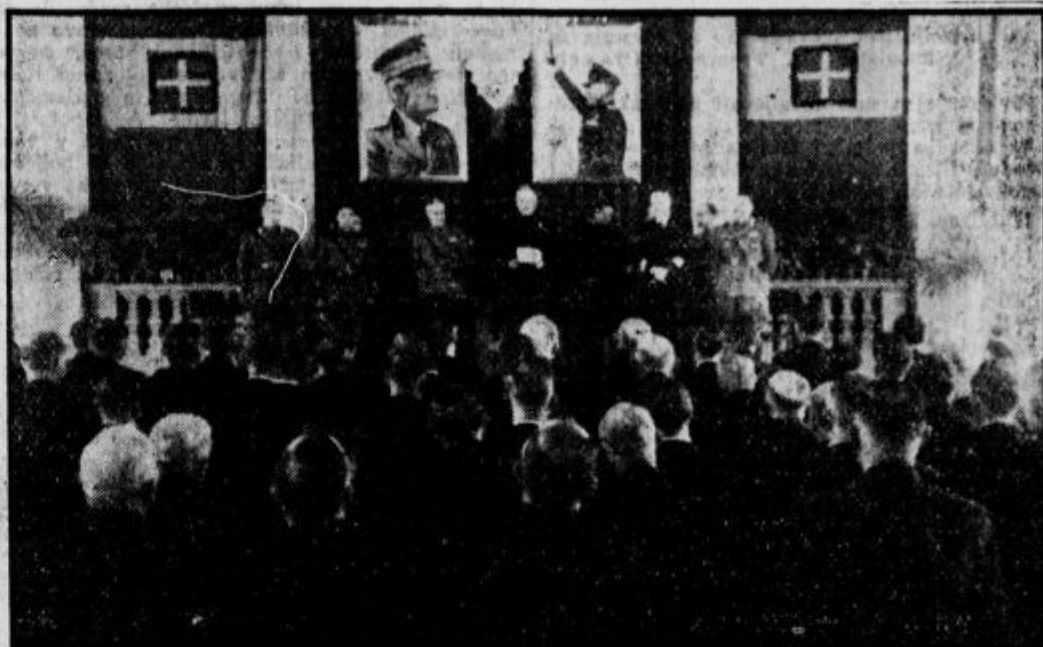
Bern, 6. maja. Švicarski listi prinašajo sporočilo uradne angleške agencije, iz katerega bi sledilo, če se v transmisiji ni zgodila kaka poma, da je grško ladjevie tako rekoč razpršeno. V tistem poročilu je dobesedno povedano takole: »Grške podmornice so priplule v Aleksandrijo, kjer so bile pridružene angleškemu ladjevju. Izmed 10 rušilcev so bili 3 potopljeni, izmed 13 torpedovk se je 3 posrečilo priti v Aleksandrijo.«

Nemiri v Palestini

Gaza, 6. maja. b. Po najnovejših vesteh, ki so prišle iz Beyroutha, je arabsko prebivalstvo začelo z upori proti židom. Nekaj judovskih voditeljev so že odstranili. Na več krajih je prišlo tudi do krvavih spopadov. Razvoj zadnjih dogodkov na Balkanu in v Iraku je pripomogel k novim neredom v Palestini.

Španci pri Ribbentropu

Berlin, 6. maja. Zunanji minister v Ribbentrop je danes sprejel ravnatelja sindikatov španske falange, Salvadorja Merino, ki je bil nekaj dni v Berlinu in je obiskal tudi načelnika nemških delavskih sil, dr. Leya. Pri sprejemu je bil navzoč tudi španski poslanik v Berlinu in več španskih političnih osebnosti, ki bivajo v nemški prestolnici.

Sindaci sloveni, riuniti nella Sala d'onore dell'Alto Commissariato, ringraziato in nome del popolo sloveno per la costituzione della provincia Lubiana ed esprimono al Duce l'assicurazione della piena e leale collaborazione.

Slovenski župani na zborovanju v stekleni dvorani palače Visokega Komisariata, kjer so v imenu slovenskega ljudstva izrazili hvaležnost Duceju za ustanovitev Ljubljanske pokrajine in voljo lojalnega in vnetega sodelovanja.

Anglija izrinjena iz Egejskega in Kandijskega morja

Rim, 6. maja. Kakor hitro so Nemci zasedli grške otoke Sporade, Italijani pa grške otoke Ciklade, je bila s tem Anglija sama po sebi že izrinjena iz Egejskega in Kandijskega morja. S tem v zvezi pa je še to, da je tako otok Kreta prav resno ogrožen.

Zdaj je položaj Anglije v Sredozemskem morju tak, da ima v svojih rokah zgolj še kratek obrežni pas, ki gre od Solluna do Haife z otokom Ciprom vred.

Duševo razpoloženje v Siriji in kočljiv položaj, ki je nenaadno nastal v Iraku, pa sta položaj Anglije v Sredozemlju še poslabšala. Seveda pa ni dvoma, da se bo angleški imperij za to svojo posest do konca bojeval. Pri tem pa je treba upoštevati ta-le dejstva: Dokler je bila odločilna nadoblast na morju, bi bila oblast Egejskega morja, Peleponeza in Jonskih otokov gotovo dala premoč državam Osi. Zdaj pa, ko je na vrhuncu letalstvo, je ta premoč na strani Osi brez dvoma še mnogo večja. Tako bo poslej ta premoč še mnogo huje pritisкала na vse politične in vojaške dogodke v tem delu.

»Strateške napake generala Wavella«

Carigrad, 7. maja. AI. Turški dnevnik »Bayoglu« objavlja uvodnik pod naslovom »Strateške napake generala Wavella«. V članku proučuje težave in napake puščavskega Napoleona. Članek pravi, da je Wavell napravil veliko napako, ko je razbil

svoje sile v Cirenajki in začel vdirati v Abesinijo, kjer se lahko boji vsak čas obnove. Članek pa poveljuje junaštvo in pripravljenost vojvode d'Aosta, ki je vedno tam, kjer se razvija boj in je kot poveljnik največji vzgled junakom v njihovi borbi. Prav tako navaja tudi angleška uradna poročila, ki so izjavljala, da so boji v Abesiniji končani. To se je zlasti zgodilo po bitki pri Kerenu, prav tako pa so Angleži to izjavili po krajevnih bojih, in to se nadaljuje do bojev pri Amba Alagi. Članek tudi poveljuje junaštvo italijanske mornarice, ki je s svojim junaškim in tihim delom srečno prevzela v Severno Afriko močne oddelke čet in gradiva.

Stalin postal predsednik sovjetske vlade

Moskva, 7. maja. b. Predsednik sovjetske vlade in zunanji minister je opustil mesto predsednika vlade, obdržal pa je zunanje ministrstvo. Predsedstvo vlade je prevzel Stalin sam, Molotov pa bo imel poleg zunanjega ministrstva tudi še mesto podpredsednika sveta sovjetskih ljudskih komisarijev.

Moskva, 7. maja. AI: Uradno je bilo objavljeno, da je Stalin prevzel predsedstvo vlade v sovjetski zvezi, Molotov pa je bil imenovan za podpredsednika sveta komisarijev.

Rim, 7. maja. AI. Rimski krogi pravijo, da je imenovanje Stalina za predsednika sovjetske vlade zelo važen dogodek, vendar pa ugotavljajo, da gre pri tem samo za dogodke notranjopolitičnega značaja. Italijanski pristojni krogi, ki so navajeni, da se ne vmešavajo v notranjo politiko drugih držav, se vzdržujejo slehernega komentiranja.

Romunija priznala Hrvatsko

Bukarešta, 7. maja. AI. Romunska vlada je priznala samostojno Hrvatsko. Državni poglavar general Antonescu in poglavar hrvatske države dr. Pavelić sta ob tej priliki izmenjala brzojavke.

Bukarešta, 7. maja. AI. Ves romunski tisk je z velikim veseljem sprejel novico, da je romunska vlada priznala novo Hrvatsko. Dnevnik ob- javljuje številne članke, v katerih objavljajo nove državo in podčrtavajo pomoč, ki jo je Italija nudila hrvatskemu narodu. Pod velikimi naslovi ob- javlja tisk besedilo brzojavk, ki sta jih izmenjala Pavelić in general Antonescu.

Prva romunska podmornica

Bukarešta, 7. maja. AI. Včeraj so iz ladje- delnice v Galatzu v največnosti oblasti spustili v morje prvo podmornico, ki je bila zgrajena v romunski ladjedelnici.

Japonski dar za proti- letalsko obrambo Rima

Tokio, 7. maja. a. Mosaku Yamamoto, povelj- nik drugega protiletalskega oddelka v Tokiu, in Kurataru Ikeda iz Fukuoka, sta poslala našemu veleposlaništvu v Tokiu kot darilo vsoto denarja in ga prosila, naj se ta denar uporabi za proti- letalsko obrambo mesta Rima. Obenem s poklo- nitvijo tega darila sta izrazila globoko prijateljs- tvo do Italije, kar je v tem trenutku še prav posebnega pomena.

Dva sporazuma

Tokio, 7. maja. a. Japonski zunanji minister in francoski veleposlanik sta včeraj podpisala pogodbo o ureditvi plovbe in sporazumu, ki se nanaša na trgovske tarife in način plačevanja. V govoru, ki ga je pri tej priliki imel Macuoka in za njim francoski veleposlanik, je bilo rečeno, da stremita obe državi za tem, da bi poživili pri- jateljske odnose med Japonsko in Francijo v istem duhu, kakršen ju je preveval pri razpra- vah, katerih zaključek sta obe imenovani po- godbi.

Angleški parlament debatira o neuspehih na Balkanu in drugod

Minister Eden opravičuje angleško vodstvo — Kritika poslancev
Komentarji Edenovega govora

Lizbona, 7. maja. Stefani: V spodnji zbornici se je včeraj popoldne začela razprava o razvoju vojne na Balkanu. V imenu vlade je govoril prvi zunanji minister Eden, ki je uvodoma zanikal, da bi bila kakšna nasprotja med njim osebno in tremi poveljniki angleških vojskih sil na vzhodu ter im- perialnim generalnim štabom. Eden pravi, da so vsi poveljniki v lepem sporazumu sodelovali pri pripravah in pri uresničenju angleškega poraza na Balkanu. Tudi Eden se je v tem strinjal.

O dogodkih na Balkanu je izjavil, da je vsega neuspeha kriva Jugoslavija. Ob državnem udaru Jugoslavija ni dovolj hitro mobilizirala, po držav- nem udaru pa je bilo že prepozno.

Govorec o Iraku je Eden rekel, da je Anglija že pripravljena na pogajanja z Irakom, da bi se odstranile težave, ki bi nastale, če bi se arabski svet dvignil proti angleškim postojankam. Eden je priznal, da je položaj Anglije na Vzhodu kočljiv in je dodal, da ne more reči nič drugega, ker so- vražnik pozorno posluša vse tisto, kar se govori v spodnji zbornici.

Eden skuša nato opravičiti svoj diplomatski neuspeh in stresa zato svojo slabo voljo na Italijo, ki je s svojim odločnim vojaškim nastopom zme- šala angleške načrte. Nato je govoril o bojih v Afriki. Zavračal je tiste, ki kritizirajo vladu, ker ni končala zasedbe Tripolisa in pravi, da pogoji za taboreenje in za zaščito oklepni in motornih vozil niso bili zadostni, prav tako pa so bile čete po dveh mesecih hudega boja tako izčrpane, da ni

bilo mogoče nadaljevati bojov do Tripolisa. Vojaki in gradivo so bili potrebni počitka in zato niso mogli nadaljevati boja.

Lizbona, 7. maja. AI: V spodnji zbornici je za Edenom govoril delavski poslanec Leasmit. V svo- jem govoru je izjavil, da je treba nadaljevati z obrambo važnih postojank v Egiptu, če je že An- glija morala toliko tvegati za obrambo Egipta.

Bivši vojni minister Hore Belisha je v svojem govoru zahteval, da naj vlada v bodoče vsekakor obvešča javno mnenje o položaju tudi tedaj, če se dogodki razvijajo neugodno za Anglijo.

Kritika Edenovega govora

Berlin, 7. maja. Vsi večji nemški dnevnik se pečajo z Edenovim govorom, ne da bi mu sicer pripisovali kako važnost. »Börsen Zeitung« piše med drugim takole: »Diplomacija sama zase nič ne zmore, če manjka orožja. Angleži potrebujejo več ladij in več streliva — to je smisel Edeno- vega govora.« »Deutsche Zeitung« piše, da se je Angležem ponesrečil poskus nahujskati zoper drža- vi Osi arabski svet, zaradi česar zdaj Anglija kliče na pomoč Ameriko, naj ji ta pomaga ustav- ljati se v Afriki, Aziji in Evropi. »Völkischer Be- obachter« naglašja, da bodo osiščne zračne in po- morske sile na življenje in smrt napadale angleški otok v orjaških napadih.

Uradni razglasi

Postavitve zavarovalnice
La Nationale-incendie-vie
pod sekvester

Kr. Civ. Komisar za zasedene slov. ozemlje
odreja:

Vse in vsakršno poslovanje zavarovalnice »La Nationale-incendie-vie« s sedežem v Parizu, tako s premijanti, nepremijanti, delnicami, obveznicami, kakor tudi vse denarno poslovanje, na slovenskem ozemlju, zasedenem po italijanski vojski, se postavlja pod sekvester in se imenuje za sekvestra komendator dr. Francesco Ciancimino.

Poslovanje se sme nadaljevati pod sekvestro-
vym vodstvom.

Ta odredba je takoj izvršna in se objavi v
Službenem listu Kr. Civilnega Komisarata za za-
sedeno slovensko ozemlje.

Ljubljana, 29. aprila 1941 - XIX.

Kr. Civ. Komisar za zasedeno slovensko ozemlje:
Emilio Grazioli.

Roosevelt pospešuje izdelovanje bombnikov

New York, 7. maja. AI. Po zadnjem obupnem Churchillovem klicu na pomoč je Roosevelt izdal odločne odredbe, da naj se izdelovanje bombnikov za vsako ceno čim prej poveča, pri tem pa naj se žrtvuje izdelovanje posebnih strojev, ki so tudi nujni za ameriško industrijo, katere že čuti pomanjkanje potrebnih strojev.

Industrijski načrti so določali mesečno 300 bombnikov. Ni še znano, kakšno število so ameriške tovarne že dosegle, toda Rooseveltovi ukazi vsekakor dokazujejo neuspeh pri izvajanju načrta. Ameriški tisk napoveduje, da je Roosevelt ukazal zgraditi to ogromno brodogradilnico, ki bi bilo enako osi. Toda pristojni industrijski krogi so nekoliko bolj zmerni in nejeverni, ker vedo za uspehe, ki jih je dosegla ameriška letalska proizvodnja. Poleg tega pa je tudi Lindbergh nedavno izjavil, da nemške letalske industrije ni mogoče premagati, ker je pripravljena na vse možnosti.

Washington, 7. maja. a. V bližnjih dneh bodo v ameriški poslanski zbornici in takoj nato tudi v senatu razpravljali o načrtu ki se nanaša na revizijo in uporabljanje tujih trgovskih ladij po ameriških pristaniščih. Vse kaže, da bo to dalo priložnost za živahno razpravo, ker so skupine tistih, ki so proti posegu Amerike v vojno in ki jih je vedno več in so tudi vedno bolj vidni, odločne nastopiti proti odobritvi tega načrta. Ti bodo poskušali na vsak način, če bi večina vztrajala pri tem, da je načrt treba sprejeti, doseči vsaj to, da Amerika, tudi če zaseže tuje trgovske ladje v svojih pristaniščih, ne bi dovolila tega brodogradilni odstopiti Veliki Britaniji. Protiverticentisti poleg tega mislijo med razpravo o tem načrtu načeti vprašanje konvojov, na podlagi česar na sprošeno pričakujejo, da bo mogoče spoznati prave Rooseveltove nakane, kako preprečiti globok vtis, ki ga je vzbudila znana izjava polkovnika Lindbergha.

Pojavil se je tudi proglas, ki ga je podpisalo 17 takojimenovanih izvedencev, med njimi tudi štiri admirali, ki v njem prihajajo z znanimi dokazovanji, kako je treba podpreti demokracijo. Mnogo teh lepakov so ljudje dozdaj že raztrgali. Dokazovanja, na katera se opirajo podpisniki tega proglasa, so doživela v splošnem zasmeh. Protiverticentisti ki jih je nazval angleško-judovski propagandi vedno več, obžalujejo, kako je mogel priti v javnost proglas, čigar vsebina je v nasprotju s splošnim mnenjem ljudskih množic in ki bi mogel vzbuditi živo reakcijo ter še povečati med ljudstvom nerazpoloženje proti vladni politiki.

Berlin, 7. maja. r. V Washingtonu računajo s tem, da bo Anglija izgubila Sredozemsko morje. Dnevnik »Washington Post« meni, da je treba računati tudi s padcem Gibraltara. List pravi, da je Anglija že izgubila bitko v Sredozemskem morju. Obenem se v drugem ameriškem časopisu pojavljajo glasovi in zahteve do Roosevelta, naj ameriškega narodu razloži cilje svoje atlantske politike.

Amerika nadzoruje inozemske organizacije

Washington, 7. maja. AI. Zunanje ministrstvo je odredilo pregled vseh inozemskih organizacij, ki zbirajo prispevke ali darove za tiste, ki se udeležujejo sedanje vojne. Zunanji minister je izjavil, da sedaj deluje v Ameriki 52 organizacij in društev, ki nabirajo prispevke ali darove za Anglijo.

Belgrad v zadnjih dneh

Potniki, ki so zadnje dni zapustili bivšo jugoslovensko prestolnico ter se vrnili domov, nam o usodi tega mesta pripovedujejo naslednje: Omenili ste že, da so vsi trije mostovi porušeni. Zaradi tega vozi vlak tudi samo do Zemuna, odkoder je treba v Belgrad potovati ali z ladjo ali pa peš po cesti in čez Savo čez pontonski most, ki ga je postavila madžarska vojska. Ker je to edini most, ki veže Belgrad z Zemunom, je stalno močno zaseden. Z nemške strani nudi Belgrad ob pristanišču in na Kalemegdanu še vedno znano lepo sliko. Mesto v tem delu ni preveč poškodovano. Na Kalemegdanu n. pr. še vedno stoji »Meštovičev zmagovalec«. Tudi pravoslavna saborna cerkev je zmagovalec. Kakor hitro pa stopiš malo globlje v mesto, se ti odpre druga slika. Skoraj vsaka tretja hiša je ali porušena ali pa poškodovana. Po vseh parkih so nemške oblasti napravile velika lesena javna stranišča, ki se vsako soboto prekopavajo. Oddelki judov z rumenimi trakovi na rokavih, ki jih morajo nositi vedno — za prestopke so predpisane najtežje kazni — od-

Za kratek čas

Lastnik avtomobila: »Za božjo voljo, vrnili ste se z raztrganimi kolesi. Kaj ste vendar delali!«

Šofer: »Vozil sem preko steklenice, ki je ležala na cesti.«

Gospodar: »Toda kako ste mogli povoziti steklenico? Če bi malo pazili, bi jo morali videti.«

Šofer: »Toda otrok, ki jo je nosil, jo je imel pod plaščem.«

Svetovna vojna - začetek fašistične revolucije

V dveh člankih smo nekako nazkazali predvojni razvoj v Italiji, ki je bil nujno potreben za razumevanje fašistične revolucije, ki je pozneje prišla, kakor to opisuje v že imenovani svoji knjigi Gioacchino Volpe. Danes prehajamo na vojno razdobje, ki pomeni začetek fašistične revolucije. Za razumevanje tega gibanja se nam zdi nujno potrebno Slovincem navesti nekaj glavnih misli iz omenjene knjige iz tega poglavja.

Leta 1914 je torej izbruhnila svetovna vojna, ki je tudi v Italiji takoj spodbudila duhovno. »Vojna je prisilila pod svojo zastavo ne le najbolj navdušene identitistične borce, marveč tudi vse tiste, ki so bili v opoziciji zoper Italijo buržoazije, lažnjivega liberalizma in parlamentarizma, zoper Giolittijevo Italijo. A napetost je trajala celih 10 mesecev. Ali posežemo v vojno ali ostanemo nevtralni? Ta kriza je še bolj razkrojila vse stranke, izmed katerih je vsaka v svoji sredini imela bodisi za vojno navdušene, bodisi nevtrale. Tako je novo veliko dejstvo vojna ustvarila nove politične smeri. To dejstvo je bilo namreč preveliko, da bi ga bilo mogoče reševati

v okviru kake stranke. Tudi socialisti so se razcepili.

Takrat je bil Benito Mussolini že od l. 1912 bojevit voditelj socialističnega strankinega glasila »Avanti«, obenem pa voditelj levega krila socialistov. Mussolini ni maral stopiti na stran socialističnih reformistov, republikancev, demokratov in protostrojdarjev, ki so bili vneti za vojno. Pač pa je računal s tem, da bi med socialisti in popolari (Ljudska stranka), ki so oboji bili zoper vojno, utegnil najti skupno revolucionarno stališče. Tako je Mussolini spodbudil ostal pri stranki nevtralecev. Ko pa je uvidel, da ga ta nevtralnost na drugi strani preveč trdo veže s konservativnim delom italijanskega meščanstva ter s tistimi socialisti, ki jih je že daj časa pobijal, ko je uvidel, da ima vojna v sebi bistveno več elementov za revolucijo kakor pa mir, ko je slednjiš spoznal, da nevtralnost socialistični stranki docela onemogoča sodelovanje množic v zgodovinskem dogajanju, tedaj je Mussolini stopil na stran tistih, ki so bili za vojno. Tako je povzročil, da ga je njegova stranka meseca oktobra leta 1914 izključila iz svoje srede, naka je meseca novembra začel izdajati svoj list »Popolo d'Italia«, s katerim je začel veliko propagando za vojno.

Morda je takrat Mussolini upal, da pojdejo z njim vsi socialistični sodrugi in da spet postane glava stranke. To se sicer ni zgodilo, pač pa je šlo za njim vendarle precej sodrugov. Tako je januarja meseca leta 1915 mogel ustanoviti »Fasci di Azione rivoluzionaria« — »Fašije revolucionarnega dela«, ki so vanje stopili ljudje skrajne levice, socialisti, sindikalisti in na pol anarhisti, mali meščani, delavci, bivši delavci, ki so se bili poprej kraj sprli s svojimi strankami. Ti fašiji so bili revolucionarna ljudska stranka, ki je delala za vojno. Velika ni bila, pač pa moralno in politično pomembna, ker je razbila enotnost italijanskega socializma glede nevtralnosti. Ta stranka je okrepila vojno krilo nacionalistov, liberalcev, republikancev in demokratov ter ga obogatila z novimi idejami. Priznati je sicer treba, da Mussolini in njegovi fašiji bistveno niso skoraj nič drugače utemeljevali potrebe vojne, kakor pa kak Bissolati ali Barzilai ali kak drug demokrat. Toda duh je bil docela drugačen...

Roosevelt zbolet

Bern, 7. maja. AI. Iz Washingtona poročajo, da je Roosevelt moral iti v bolnišnico. Že nekaj dni je predsednik kazal očitne znake utrujenosti in njegovi sodelavci so to lahko opazili. Poklicani so zdravniki, ki so odredili, da mora predsednik oditi za nekaj časa na počitek, toda niso mogli določiti, koliko časa naj bi trajal počitek. Vsekakor pa bo moral dalj časa ostati v bolnišnici. V vsej Ameriki je ta novica napravila zelo velik vtis.

Združene države prepovedale izvažati orožje v Rusijo

Berlin, 6. maja. Washingtonska vlada je ne pričakovano sprejela presenetljivi sklep, s katerim je prepovedano izvažati vojni material v Rusijo. Prepoved je takole utemeljena: 1. Vojni material mora biti na razpolago zgolj ameriški in angleški vojski. 2. Dejstvo je, da sta Sovjetska Unija in Japonska sklenili nevtralnostno pogodbo. 3. Sovjetska Unija in Nemčija sta se sporazumeli, da sme vojni material, ki prihaja iz Združenih držav, iti naprej v Nemčijo.

Amerika bi rada Dakar

New York. Znani ameriški publicist Mallon piše v »New York Journal«, da hoče vlada Združenih ameriških držav dobiti v svoje roke Dakar. Kadarkoli Roosevelt in Knox omenjata gotovo a neizmenjavno točko ki je za Ameriko neugodna, mislita vedno na Dakar. Mnogi ameriški diplomati v Washingtonu v Beli hiši in v palači zunanjega ministrstva smatrajo, da bodo Združene ameriške države v kratkem morale zasesti Dakar, ki je ravno tisto mesto, kjer bi se mogla izkrcati ameriška ekspedicijska vojska in udariti na Hitlerjeve ljudi.

Mallon pa pravi, da se ameriški vojaški krogi ne strinjajo z mnenjem severnoameriških diplomatov.

Odmev angleških porazov v Južni Afriki in Združenih državah

Berlin, 6. maja. r. Zadnji dogodki na bojnih poljanah so imeli porazen vtis tudi v mnogih delih angleškega imperija. Predsednik južnoafriške zveze general Smuts je imel govor, v katerem je povedal, da so bili porazi v Grčiji in Libiji težki in da utesnejo imeti hude posledice tudi za Južno Afriko.

Svicaški list »Der Bunde« poroča iz Washingtona, da so dogodki na Balkanu in v Afriki naredili na vse ameriške kroge poraznejši vtis kakor pa lanski polom Francije. Nihče ni pričakoval, da se bosta Grčija in Jugoslavija v tako neverjetno kratkem času zrušili pod nemškim udarcem. Vsi vedo, da je polkovnik Donovan kot posebni odposlanec predsednika Roosevelta nasetoval Jugoslaviji in Grčiji, naj se upreta Nemčiji in jima je obljubil tudi ameriško pomoč. Ameriški politični krogi pravijo, da utesne enaka usoda zadeti tudi Združene države, če se bodo spustile v vojno pustolovščino.

Ves arabski svet na strani Iraka

Boji v Iraku so le uvod v zanimiv razvoj

Berlin, 7. maja. AI. Berlinski politični krogi z veliko pozornostjo spremljajo razvoj spora med Anglijo in Irakom. Poudarjajo predvsem, da je propadel turški poskus posredovanja in to dokazuje, da je izbruhnil zelo težak spor, ki ga ni mogoče poravnati. Prav tako podčrtavajo v Berlinu, da ves arabski svet z velikimi simpatijami spremlja upor Iraka in oboja angleški vdor. Irak se bojuje za stvar, ki je skupna vsem narodom na vzhodu, ki so pod oblastjo anglosaksonske plutokracije.

Solun, 7. maja. AI. Iraška vlada obvešča, da je bilo zaradi tega, ker so razdrli petrolejski vod, uničenih 5.000.000 litrov nafte in to je vsekakor izredno velika škoda za Anglijo. Ker je daljnovod razdrt, so rafinerije v Haifi morale prenehati s delom.

Carigrad, 7. maja. AI. Angleška letala so metala letake na iraška mesta, na katerih piše, da bodo angleška letala bombardirala odprta iraška mesta, če iraška vlada ne bo ustavila sovražnosti. Toda iraška vlada je objavila, da bo bombardirala angleške dele mesta v Mosul, Bagdadu in Basori, če bi angleška letala storila to, kar se napoveduje.

Sanghaj, 7. maja. AI. Zaradi sovražnosti med Anglijo in Irakom so prekinjene prometne zveze med Novo Zelandijo, Indijo in Avstralijo na eni in Anglijo ter Severno Afriko na drugi strani.

Teheran, 7. maja. AI. Iz Bagdada poročajo, da so vse utrbe obkoljene od iraških čet. Angleški tanki so obkoljeni v Habanahu in si ne upajo spustiti se v boj. Iraško letalstvo še kar naprej sistematično bombardira utrbe, ki so jih zasedle angleške čete. Glavne strateške točke so zavite v oblake dima, ker so povsod nastali požari. Posnetki kažejo, da so bili povsod doseženi uspešni zadetki. Še devet drugih angleških letal je bilo uničenih. V Rudbi je velika angleška vojska oblegala iraško posadko, ki je štela 30 mož. Iranci pa so sprejeli boj in so sovražniku zapolnili 10 topov in dve strojnici. Angleži so se umaknili proti Transjordaniji. Skozi dvajset let so Angleži vsiljevali Iraku svojo navidezno prijateljsko pogodbo. Vsi Iranci so trdno odločeni bojevati se do konca za iraško neodvisnost. Poglavarji plemen prihajajo v Bagdad in zahtevajo, da naj se jim dovoli vojskovati se proti Angliji.

Ankara, 7. maja. AI. Angleška letala so napadla nek iraški kraj in so metala bombe na mošejo. Več žena in otrok je bilo ubitih. Med vsem arabskim prebivalstvom je ta dogodek izzval ogorčenje.

Bagdad, 7. maja. AI. Jeruzalemski veliki mufti, ki živi v izgnanstvu v Bagdadu, je izdal oklic, v katerem poziva Arabce na sveto vojno proti Angležem.

Rim, 7. maja. AI. Italijanski listi pišejo o uporu v Iraku in pravijo, da sta se angleška vlada in angleški tisk umaknila v popolno zatijše. Seveda je nenadna sprememba položaja v Iraku — »zavezniku Anglije« — nesrečna za angleško vlado, zlasti v sedanjih razmerah. Na drugi strani pa je vlada v Bagdadu imela na svoji strani dobre razloge, da se je postavila proti Angliji, ko je Anglija doživela hud poraz na Balkanu, na Egejskem morju in v severni Afriki. Odločno stališče vlade v Bagdadu pa je tudi uvod za zelo zanimiv razvoj, kajti poleg svojega velikega petrolejskega bogastva je Irak tudi izredno važna strateška točka za svobodni letalski in železniški pro-

Patriarha Gavrila bodo sodili

Sofija, 7. maja. AI. Izvedelo se je, da bo sodišče prav kmalu sodilo srbskega patriarha Gavrila.

Patriarha Gavrila Dožića so namreč našli in našli pri njem veliko vsoto denarja, ki ni bil njegova last, in prav tako važne listine, ki dokazujejo njegovo udeležbo pri sodelovanju z ameriški in angleškimi vojnimi hujskači. Vse to delo pa je bilo naperjeno proti koristim lastne države.

Patriarh je imel pri sebi 485 milijonov dinarjev, od tega 110 milijonov dinarjev v zlatu.

Sv. Jurij - praznik bolgarske vojske

Sofija, 7. maja. AI. Včeraj je bolgarska vojska slavila praznik sv. Jurija, to je praznik bolgarske vojske. Po cerkvah so bile slovesne službe božje za bolgarske in nemške vojske, ki so padli v vojni. V saborni cerkvi so bili pri službi božji kralj in kraljica, princ Ciril in princesa Evdoksija, predsednik in člani vlade, diplomatski zbor in civilne ter vojaške oblasti. Slovesno službo božjo je opravil metropolit Stefan, ki je opravil predpisane molitve za kralja, prvič pa je dodal tudi molitve za državne poglavarje držav osi. Kralj je nato pregledal bolgarske in nemške čete med navdušenimi ovacijami prebivalstva. Slične slovesnosti so bile v drugih bolgarskih krajih, zlasti pa v osvobojeni Makedoniji.

Admiral Darlan v Parizu

Vichy, 6. maja. a. Predsednik ministrskega sveta admiral Darlan se je s posebnim vlakom pripeljal včeraj v Pariz. Tam se je sestel takoj po svojem prihodu z nemškim veleposlanikom v Parizu, Abetom. Z njim je imel daljši razgovor. Kdaj se bo admiral Darlan spet vrnil v Vichy, dozdaj še ni znano.

met iz Anglije čez Malo Azijo v Perzijski zaliv in naprej proti Indiji, prav tako pa tudi proti Palestini in Suez.

Carigrad, 7. maja. AI. Iz Bajruta poročajo, da je v Siriji prišlo med Arabe do velikih demonstracij proti Angliji. Demonstracij se je udeležilo nad 50.000 muslimanov, ki so razdejali in izropali angleški konzulat.

Bern, 7. maja. a. Dopisniki švicarskih listov poročajo iz Londona, da so dogodki v Iraku dali povod za nove obtožbe proti vladi. Dopisniki pravijo, da Anglija ne bi smela dopustiti, da ji predsednik iraške vlade Kaylani obrne hrbet. Prav tako ne bi smela angleška vlada v katastrofalnem položaju, v katerem se nahaja, dopustiti, da izgubi eno najpotrebnejših oporišč v Iraku. V angleški javnosti se govori, da je bila britanska politika v Iraku zgrešena.

Bejruth, 7. maja. b. Palestinski in iraški študentje so priredili navdušene manifestacije za junaški odpor iraških čet proti Angležem. Poročila, ki so prispela iz raznih sirijskih mest, pravijo, da so bile tudi po drugih krajih Sirije podobne manifestacije. V Damasku so se velike skupine dijaštva zbrale pred iraškim konzulatom ter priredile viharne manifestacije. Prebivalstvo Sirije spremlja z največjimi simpatijami boj, ki se je začel v Iraku, da se dežela enkrat za vselej osvobodi britanskega jarma. Vesti iz Bagdada pravijo, da je prišlo na ulicah iraške prestolnice tudi do spopadov med tamkajšnjim prebivalstvom in skupino židov, ki so poskušali razširjati letake, v katerih kličejo na odpor proti vladi. Pa so te žide hitro razkrinkali čeprav so se skušali pokriti po raznih trgovinah, ter jih razgnali. Pri spopadu jih je bilo tudi več ranjenih. Takoj po teh spopadih so se zbrale skupine demonstrantov v sprejod, ki je šel po ulicah. Demonstranti so vzklicali iraški vojski in njeni zmagi.

Iz Hrvatske

Katedrala v Djakovu poškodovana. Ko so se na veliki petek umikale srbske čete blizu Djakova, je prišlo do krvavih bojev med srbskimi četami in hrvatskimi vstaji. Srbske čete so postavile pred mestom nekaj topov in izstrelile 15 krogel na mesto. Bilo je več mrtvih in ranjenih. Dve krogi sta pri tej priliki zadeli in poškodovali znano djakovsko katedralo. Škofijski dvorec pa je bil preluknjan s strojniškim izstrelki.

Brazilijska hoče ostati nevtralna

Rio de Janeiro, 7. maja. a. List »Il Meiodia« se bavi v posebnem članku s temelji politične nevtralnosti, katero skrbno vodi Brazilijska. Dolžnosti, ki jih je naša država, pravi list, prevzela na dveh mednarodnih konferencah, so jasne in točne. Zastopniki Brazilijske, ki so se udeleževali konferenc, so zastopali edino idejo, da se je treba vzdržati vsakega posega v tuje spopade. Na temelju ameriških dogovorov v Limi in v Panami bo predsednik Vargas končno nedvomno uspel v tem, da bo obranil Brazilijsko na ravni črni, daleč stran od spopadov in v neomajni nevtralnosti.

Dotrpela je naša srčno ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra, sva-

SANTL NEŽA, soproga žel. upokojenca

dne 7. maja po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vero, v 80. letu starosti. Na zadnji poti je bomo spremili v petek, dne 9. maja 1941 ob štirih popoldne z Jal - kapele sv. Krištofa - na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. maja 1941.

Zalujoči: Alojzij, soprog; Jože, sin; Elizabeta, snaha; Erika in Amalija, vnukinja — in ostalo sorodstvo.

Skrb Rima za ljudsko zdravje

Dva sanitetna avtomobila z ambulantami in sodobno opremo sta prispela v Ljubljano

Sodobna sanitetna avtomobila, v katerih italijanski zdravniki pred Mestnim domom v Ljubljani že preiskujejo zdravstveno stanje naše šolske mladine.

Pod vodstvom zdravstvenega direktorja mesta Rima in okolice g. dr. Cricchia in glavnega sanitetnega ravnatelja za Trst in Julijsko Benečijo g. dr. Duceja, se je, kakor smo že včeraj na kratko poročali, pripeljala v nedeljo dopoldne v Ljubljano sanitetna avtomobilska kolona. Veliki sivomodri, izredno lepi, ogromni avtomobili podobni avtomobilu tvrdke »Fiat«, so zbudili med ljubljanskim prebivalstvom veliko pozornost. Napis na ohišju je slehernemu povedal, da pripadajo oba velika avtomobila, od katerih vleče eden za seboj še praktično prikolico, glavnemu ravnateljstvu Notranjega Ministrstva v Rimu, in sicer oddelku za ljudsko zdravje. Iz nadaljnjega napisa je bilo razvidno, da spadata avtomobila k sanitetni koloni in da imata oznako avto »A« in avto »B«. Italijanski zdravniki, ki so se pripeljali z sanitetno kolono, so že v nedeljo skušali stopiti v stik z našimi zdravstvenimi ustanovami in našimi zdravniki. V ponedeljek je bil sprejet g. dr. Cricchi, ki vodi sanitetno kolono, pri Ekselenci

stalnih bolnišnic, sanatorijev in zdravilišč delujejo uspešno še posebno potujoče ambulance, ki so nameščene v modernih, udobnih in velikih avtomobilih, od katerih sta sedaj dva dospela v Ljubljano. Vsa zdravstvena okrožja razpolagajo z nad 50 takimi avtomobili, ki redno vozijo iz kraja v kraj, zlasti pa po manjših podeželskih krajih in naseljih.

Po dva avtomobila tvorita enoto. V enem izmed avtomobilov je sodobno urejena ambulanca za preiskavo oči in zobna ordinacija. Drugi avto ima v sprednjem delu montiran rentgenski aparat, ki omogoča vse preiskave in ambulanco za preiskavo bolezni v nosu in grlu. V avtomobilih je vse na električni pogon. Oprema sama je kar najbolj sodobna, ureditev ambulanc v avtomobilih pa taka, da se da na majhnem prostoru opraviti čim več. Tako je na primer zobozdravniška ordinacija opremljena s krasnim stolom in vsemi pripravi, ki jih potrebuje zobozdravnik pri svojem delu. Ko človek stopi v zobozdravniško ambulanco, misli, da je stopil v ordinacijo najbolj sodobnega zobozdravnika. Le majhen prostor ga spominja na to, da je v resnici v velikem avtomobilu. Podobna je ureditev ambulanc za grlo in nos, za preiskovanje oči in rentgenski oddelek, ki ima še s seboj tudi vse potrebno za

snemanje rentgenskih posnetkov. Če je že nortranost obeh avtomobilov sanitetne kolone premišljena do poslednje potankosti, tako da je izbrljen zadnji kotiček, in da je hkrati mogoče obvarovati največjo čistoto, je zunanost avtomobilov še posebej izredno izkoriščena. Ko tak avtomobil vozi, je videti le izredno široka in lepa okna ter sivomodro prepletkano pločevino karoserije, ki je razdeljena v posamezne plošče. Ko se avto ustavi, se posamezne plošče karoserije dajo odpreti kot vrata. Za njimi pa se pokažejo pisane in živahne slike zdravstvene propagande. Vsa zunanost avtomobila postane na ta način propagandni kiosk, ki z nazorno sliko poučuje prebivalstvo recimo o negi dojenčkov, o važnosti čistote, o mušji nadlegi, ki prenaša nevarne bolezneške krali, o skrbi Fašistične Italije za ljudsko zdravje in o uspehih, ki jih je dosegla na tem polju. Tako ta avtomobila vozita s seboj tudi vsa zdravstveno propagandno gradivo, ki smo ga mi sicer navajeni videti po stenah raznih ambulant, dispanzerjev in zdravstvenih domov.

S sanitetno kolono se je pripeljalo tudi 6 zdravnikov specialistov za oči, ušesa, grlo in vrat, nos, za zobe in za notranje bolezni. Med zdravniki je tudi strokovnjak-röntgenolog. Ze v torek popoldne so zdravniki začeli pred Mestnim domom, kjer sta se sanitetna avtomobila ustavila, s prvimi preiskavami šolske mladine. Pregled pri sanitetni koloni je namreč za šolsko mladino obvezen. Na deželi pa pridejo seveda tudi odrasli. Razumljivo je samo po sebi, da je pregled, kakor tudi zdravljenje, brezplačno. Če bolezen ni nevarna, predpišejo zdravniki zdravila, po potrebi pa opravijo tudi manjše operacije in popravila zob. Če pa se pri bolniku izkaže, da bo potreben pri njem večji kirurški poseg, potem dobi potrdilo od potujoče ambulance, s katerim se javi potujoči ambulanci, v kateri je prava operacijska soba in ki je seveda vsa namenjena primerom, ki spadajo v kirurgijo. Ta druga ambulanca je že prava potujoča bolnišnica, ki izvršuje vse to, kar prva ni mogla. Tako potujoča bolnišnica na avtomobilih ostane v vsakem kraju tako dolgo, navadno po 4 ali 5 dni, da operirani bolniki potujočo bolnišnico lahko zapuste in se vrnejo v domačo oskrbo.

Naloga potujoče avtomobilske sanitetne kolone pri nas bo prav ista kakor v Italiji. Avtomobila, ki sta prispela v Ljubljano, spadata zdravstvenemu okrožju Julijske Benečije in bosta pod vodstvom zdravstvenega ravnatelja dr. Duceja ves mesec maj potovala po Ljubljanski provinci. Ustavila se bosta v vseh podeželskih naseljih in pomagala bolnikom pri njihovih nadlogah. Ko bodo gg. zdravniki pregledali naše kraje, bodo takoj poročali Notranjemu Ministrstvu v Rimu, ki so mu neposredno podrejeni. Rim se namreč živo zanima, kakšno je zdravstveno stanje našega podeželskega ljudstva in hoče storiti vse za zboljšanje zdravstvenih razmer pri nas. Po opravljenem delu v Ljubljanski provinci bo sanitetna kolona krenila tudi v Dalmacijo, ki spada pod isto zdravstveno okrožje.

Posebno pazite, kaj bolnik pije!

Pijača ni le za zdravega človeka zelo važna, temveč tudi za bolnika mnogokrat važnejša od hrane!

Zato pijte VI in Vaš bolnik čim čišče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna **ono z rdečimi srci!**

Prospekte in vsa potrebna navodila za domače zdravljenje Vam pošlje gratis in radevolje Uprava zdravilnega kopališča **SLATINA RADENCI**

strogega zapora. Nekaj tatov živine, ki so si prilastevali v tednih vojne, govejo živino in konje, je ovađenih okrožnemu sodišču zaradi zločina tatvine. Pošteni kmetje so radi vračali vse konje in vole, ki so jih spravili v svoje hleve, drugi pa so bili trdovratni, toda doletela jih bo kazen. Tako se je mestni občini posrečilo, da je pred dnevi izsledila konja v mestu, ki si ga je bil neki človek prilastil. Včeraj pa je neki kmet našel svojega konja na trgu.

— **Topništvo iz Slavenske Požege.** Zagar Matija, redov IX. baterije I. teškega art. polka je odšel koncem marca iz Jakšičev v Kumanovo. Zadnje sporočilo je prišlo 2. aprila, da grede iz Veleša v Stip. Hvaležno bomo poravnali stroške za sporočila. Zagar Andrej, Banja loka pri Kočevju.

— **Sporočam vsem,** ki imajo svoje civilne stvari na opekarni v Sv. Klari pri Zagrebu (Zaprude 4), da se še vse nahajajo tam in da jih lahko dobe. Istotako tudi oni iz Zaprude 5.

— **Da boste stalno zdravi,** je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim srca, ledvice, želodca, jeter, žolča, raznim katarom, normalizira notranje žile in živce ter čisti kri in organizem raznih strupov.

Pogrešanci iz Belgrada se oglašajo

Iz Belgrada so se Rdečemu križu javili sledeči pogrešanci. Svojce prosimo, da dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22 b, II. nadst., sporočila, došla od pogrešancev. Opozarjamo, da so naši kurirji še na delu in da bomo v kratkem lahko postregli z novimi informacijami. Javili so se:

Antloga Slava, Baič in Pava inž. Sekulič, Bezlaž Pavel, Bezlaž Fani in Janja, Cvejič Mila, mag. ph., Cyranski Stanislav, Cenči Marija Igor, Cuč Sonja, Dobovišek Stanko, Ferjančič Zoran, Gabrček Mira, Gorišek Elza, Gregor Mici, Goste Matko z družino, Gabrijel Milan, Hafbauer Miro, dr. Jež Franjo, Kokalj Tonči, Kobal Nada, inž. Kankelj Josip, Krže Erna, Kezele Olga, dr. Kuljakin Stefan in žena Teofilija, Korajš Adela, Liserc Ivanka, Lazar Milan, Ljubič Anton, Milenković Slava, Mencinger Stanislav J., Malner Marija, Marolt Angela, Mohorič Albina, Milanović Manjola, Nešić Stevan, Oražem Jakob in žena Matilda, Odar Marica, Oražem Matilda, Ogrizek Mara, Popović Milivoj, Pibernik Božo, Punčuh Mirko, Pirnat Milka, Pečar Matko, Piano Jože, žena Draga in sinova Jože ter Jurček, Plestenjak Marija, Petrovič Stevan, Petrovič Jela, Rekelj Angela, Rak Zdravko in Hedvika, Repše Leopoldina, dr. Rant Alojzij, Šmon Tilka, Stepanović Zinka, Stritar Marija, Stojič Pavla, Stupica Albina, Tonković Margaretta, Tome Franc, Temerinar Živka, Vetrh Albina, Veček Vlad., Vavrinec Josip, Vavrinec Ana, Verbajš Alojzija, Vidmar Dušan, Vidmar Marija, Vilović Ana, Vilović Aleksander, Živković Caca in Stana.

Koledar

Četrtek, 8. maja: Prikazen nadangela Mihaela; Peter Tarantiski, škof.

Petek, 9. maja: Gregor Nacijan, škof in cerkveni učenik; Beat, spoznavalec; Herma, spoznavalka.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v 80. letu življenja za vedno zatisnila svoje oči gospa Neža Santl, soproga železniškega upokojenca. Pogreb bo v petek, dne 9. maja ob 4 popoldne v Žal, kapela sv. Krištofa, k Sv. Križu. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Sv. Duhu pri Krškem je mirno v Gosposu zaspala ga. Uršula Debeve, žena posestnika, gostilničarja in mesarja. Pokopali jo bodo v četrtek, 7. aprila, ob 10 dopoldne na domačem pokopališču. — Blag ji spomin! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Učencem škofovih zavodov!

Vsi učenci, zlasti pa osmošolci škofijske klasične gimnazije v St. Vidu nad Ljubljano, naj se takoj vpišejo na klasični gimnaziji v Ljubljani. — Ravnateljstvo.

— Če se hočete uspešno in brez stroškov naučiti italijanščine, naročite »Slovenca«! — Pridobite novih naročnikov! — Zastonj boste dobili vse one izvođe »Slovenca«, v katerih je pouk italijanščine brez učitelja bil že objavljen.

— Na dekliški meščanski šoli v šmihelu pri Novem mestu se vrši od 28. aprila t. l. reden pouk.

— Sprememba avtomobila voznega reda na progi Ljubljana—Studenec—Vevče—Polje—Zg. Kašelj. Ob delavniških odhodih iz Ljubljane ob 7.30, 11.30 in 14.30. Odhod iz Zg. Kašlja ob 8, 12 in 15. Ob nedeljah in prazniških odhodih iz Ljubljane ob 11.30, 14.30 in 17.30. Odhod iz Zg. Kašlja ob 12, 15 in 18.

— Na progi Ljubljana—Sneberje—Sv. Jakob—Beričevo—Dolsko je ukinjena avtomobilska zveza.

— Cepljenje proti trebušnemu tifusu. Ker prihaja v zadnjem času v tukajšnji zavod zaradi cepljenja proti tifusu vedno večje število oseb, sporoča zavod prebivalstvu, da se vrši tozadevno cepljenje z injekcijami vsak dan izvemšči nedelje in praznikov od 11 do 12. Kdor želi potrdilo o izvršenem cepljenju, mora biti popolnoma cepljen, t. j. prejeti mora dve injekciji v razdobju enega tedna. — Higijenski zavod v Ljubljani.

— »Knjižice« za 1. april smo razposlali vsem naročnikom. Kdor jih ni dobil, lahko še naknadno naroči. — V teh dneh izide majniška knjižica o Mariji z naslovom »Naše pribežališče«. — Sporočamo vsem cenjenim naročnikom, da bodo »Knjižice« redno izhajale naprej. Uprava »Knjižic« — Rakovnik, Ljubljana 8.

— Nesreče. 20 letni delavec Mirko Trdina, doma iz Blagovice pri Kamniku, je tako nesrečno stopil iz vagona, da si je poškodoval nogo in je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico. — Predilniškemu delavcu, 24 letnemu Ludviku Mostarju, je v tovarni v Škofji Loki odletel drobec železa v levo oko.

— Prav stroge kazni čakajo tatove volov in konj. Ze v normalnih časih je sodišče prav strogo sodilo in kaznovalo tatove živine. V sedanjih časih so pač na mestu najstrožje kazni za tatove konj in volov. Mali kazenski senat

je včeraj sodil nekega tatua I. J. iz ljubljanske okolice, ki je ukradel posestniku Stefanu Rozmanu v Vižmarjih 600 kg težkega vola, vrednega 7000 din, posestniku Vinku Balantiču v Mostah pri Komendi pa 500 kg težkega vola, vrednega 5000 din. I. J. ni bil še nikdar kaznovan. Za obe tatvine je bil pred malim kazenskim senatom obsojen na 1 leto in 3 mesece

Preskrba Ljubljane z mlekom

Ljubljana je doslej dnevno porabila velike količine mleka. Mleko je v glavnem prihajalo iz ljubljanske okolice, uspešno pa so ljubljanski trg zalagale z mlekom tako imenovane Gorenjske mlekarne, ki so organizirale zbiranje mleka in njegovo odposiljanje v Ljubljano. Ker so se sedaj pojavile težkoče za dobavo mleka iz krajev, ki jih je zasleda nemška vojska, tako da Gorenjske mlekarne ne morejo več v tolikšnih količinah dobavljati mleko v Ljubljano, bo treba za približno 10.000 litrov mleka dnevno organizirati druge dobavitelje. Prevod, ki pod vodstvom italijanskih strokovnjakov uspešno skrbi za prehrano prebivalstva, bo reorganiziran in razširjen. Ze sedaj je posvetil veliko pozornost preskrbi Ljubljane z mlekom. Organizirane bodo mlekarne, ki zaradi slabših prometnih zvez in zaradi oddaljenosti niso mogle doslej konkurirati Gorenjskim mlekarnam. To so v glavnem mlekarne na Dolenjskem in na Notranjskem. Te mlekarne so doslej v glavnem predelovale mleko v mlečne izdelke, ki so jih lažje spravile na trg. Za oskrbo Ljubljane z mlekom bodo prišle v poštev že obstoječe in uspešno delujoče mlekarne na Vrhniki in v Logatcu ter mlekarne v Sv. Jurju pri Grosupljem, v Stični, v St. Lovrencu na Dolenjskem in v Velikih Laščah. Te mlekarne imajo na razpolago mnogo več mleka, kakor pa ga potrebuje Ljubljana. Prevod sedaj pripravljajo organizacije teh mlekar in skuša urediti dovoz mleka v Ljubljano. V kratkem bo to organizirano in prometno vprašanje ugodno rešeno, tako da bo imela Ljubljana na razpolago več kot dovolj dobrega mleka.

Živinski sejem in živilski trg

Ljubljana, 7. maja. Danes je bila prva sredo v tem mesecu, ko je po stari tradiciji živinski sejm. Majniški živinski sejm so bili druga leta izredno dobro obiskani. Dogon živine, tako volov, telet, prašičkov za rejo in konj je bil druga leta na ta dan velikiški. Danes je prišlo na sejm mnogo interesov, mesarjev in drugih ljudi, ki so zaman čakali, da bo kdo od kod prignal na sejm govejo živino in prašičke za rejo. Prašičkov za rejo je bilo 69 v starosti od 6 do 10 tednov. Bili so vsi takoj pokupljeni! Par prašičkov je veljal od 950 do 1500 din. — Druge živine ni bilo na sejm.

Živilski trg je bil danes dobro založen z zelenjavo, povrtnino in drugimi potrebščinami. Na Sv. Petra nasipu je bilo do 30 voz krompirja, ki je bil pripeljan iz raznih krajev Dolenjske in od iznanske strani. Za krompir je bilo veliko povpraševanje. Ker ga je bilo malo, so bile danes cene višje, kakor preteklo soboto, ko je bilo krompirja na veliko izbiro. Danes je bil krompir po 2.25 do 2.50 Din kg in je bil ves pokupljen.

Trg na Vodnikovem trgu je kazal prav pestro sliko in veliko živahnost. Od Rakične in iz drugih krajev so kmetice prinesle na trg večjo

množino mavrohov, ki so bili splošno od 4 do 5 Din venec, v katerem je nanizanih do 10 mavrohov različne velikosti. Prav lepi mavrohi pa so bili celo po 7 Din venec. Zelenjava je bila po cenah, kakor jih je določilo mestno tržno nadzorstvo za ta teden. Cene zelenjave smo že v torek objavili. Goriški grah je bil po 16 Din kg, goriška solata po 20, očiščena pa po 22 Din kg. Kislo zelje 4, kislja repa 2.50—3 Din kg. Luščen fižol 7.25—12 Din. Na trgu je bil prav lep por po 1 Din komad. Čebula je po 3—4 Din kg. Cvetiča je bila 12—12 Din kg.

Slovenci!

Pomagaajte rojakom pri iskanju konj in raznih vozil!

1 Koncert violinista Uroša Prevorška v filharmonični dvorani. Spored: Beethoven: Kreutzerjeva sonata; Paganini: Koncert d-dur; Škerjanec: Intermezzo romantique; Huban: Vizija; Prevoršek: Španski ples. Pri klavirju skladatelj L. M. Škerjanec.

1 Tečaj za italijanščino. Prihodnji teden se bo začel v uršulinskem samostanu v Ljubljani tečaj za italijanski jezik. Pouk se bo vršil ob ponedeljkih, sredah in petkih od pol 7 do pol 8 zvečer. Udeležence naj se prijavijo na samostanski portli.

1 Benediktijeva veseloigra »Trideset sekund ljubni« je delo, ki osvaja gledalca s humorom dejanjem, ožigosa zlagano rodbinsko moralo in razkrje v zabavnem poteku dejanja, kako skopni ob denarnem vprašanju. Glavne vloge bodo igrali: Mira Danilova, Kralj in Jerman. Režiser: prof. Šest.

1 Prva repriza Shakespeareove »Komedije zmešnjav« bo danes, v četrtek, za red A. Delo ima pet dejanj, enajst slik. Zgodba predstavlja na duhovit in zelo zabaven način zaplet med dvema paroma dvojkov, gospodarjema in njunima služabnikoma. Z zamenjavo oseb nastajajo različne zapletene situacije, ki so zelo smešne in kratkočasne.

1 »Tri stare škatle« je prikupna opereta, ki jo je napisal nemški komponist Walter Kollo. Dejanje se godi za časa poznega biedermejerja v Ljubljani, na domu, kjer prebivata dve sestri in njuna kuharica Katra. Prolog nam pokaže vse tri, ko so še mlade, ostalo dejanje pa se vrši deset let kasneje, ko so postale za takratno pojmovanje »stare škatle«.

Gledališče

Drama: Začetek ob 19: Četrtek, 8. maja: »Komedija zmešnjav«, Red A. — Petek, 9. maja: Zaprt.

Opera: Začetek ob 19: Četrtek, 8. maja: »Tri stare škatle«, Red C. C. C.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Dunajska c. 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

V sanitetnem avtomobilu v oddelku za preiskovanje grla pregledujejo zdravniki deklici grlo.

Visokem Komisarju za Ljubljansko provinco, kjer je dobil potrebna navodila za nadaljnje delo pri nas.

V ponedeljek so se italijanski zdravniki tudi že sestali z našimi zdravniki. Sestanka so se udeležili poleg drugih šef zdravstvenega oddelka bivše dravske banovine dr. Avramovič, ravnatelj Hig. zavoda dr. Pirc v Ljubljani in mestni fizik dr. Rus. Na tem sestanku so naši zdravniki dali italijanskim tovarišem vse podatke o zdravstvenem stanju prebivalstva v naših mestih in na deželi. Prav tako so jim razložili delovanje naših zdravstvenih ustanov. Italijanski zdravniki so bili prijetno presenečeni, ko so zvedeli, kako majhna je pri nas umrljivost za jetiko in za raznimi nalezljivimi boleznimi. Ugotovili so, da je zdravstvena služba v Ljubljani odlična in da je organizacija zdravstva tudi na deželi prav dobra. Pohvalili so zlasti skrb za dobro pitno vodo in delo na asanacijah. V medsebojnem razgovoru so objasnili ljubljanskim tovarišem zdravstveno organizacijo v Italiji. Vse italijansko ozemlje je razdeljeno na 10 zdravstvenih okrožij. Razen

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16., 18. in 20. uri!

Veličasten pevski film nemrt. Giuseppe Verdi
TRAVIATA z Mario C. botari
Film je opremljen s hrvaškim besedilom
Kino Union, telefon 22-21

Zivljenje P. I. Calkovskega
Simfonija življenja
Zarah Leander, Hans Stüwe, Marika Rökk
Kino Matica, telefon 22-41

Danes premiera!
BENEŠKO DEKLE
Mario Ferrari, Juan de Landa, Pastora Pena, Carlo Niohi
Kino Sloga, telefon 27-30

KULTURNI OBZORNIK

Prva produkcija šole Glasbene Matic

Vodstvo šole Glasbene Matic ljubljanske, našega najstarejšega vzgajališča glasbenega naraščanja, iz katerega je izšlo že mnogo dobrih glasbenikov, bodisi v produktivnem, bodisi v reproduktivnem smislu udejstvovanja, je v ponedeljek, dne 5. t. m. organiziralo javen nastop svojih gojencev in to od najmlajših do starejših. Razen dveh primerov je bila zastopana samo klavirska stroka, ki je predstavljala uspešno delo in prizadevanje gg. pedagogov Milene Štrukljeve, Emilije Drnovškove, Vide Šeskeve, Marie Ostrčeve, Pije Lipovškove in Viktorije Sonca; violinska stroka pa je bila zastopana po dveh učencih gg. Jurija Gregorja in Fr. Staniča. Celoten nastop je pokazal vse resno prizadevanje in uspeh zavoda, ki mu je zaupan mladi rod, da ga vzgoji v tehničnem pogledu in da mu odkriva tudi polagoma in po dostopnosti vedno večje probleme in budi smisel za glasbeno lepoto. Zato je tudi razpored nastopajočih šel za tem, da pokaže, kaj dela šola z najmlajšimi in nižjih stopnjah, pri čemer se polaga pažnja v prvi vrsti pač le na osnovo vzgoje, v tehniko; pri starejših pa, ki se jim že odpira smisel za globlje dojetanje umetnin, pa gre pažnja vzporedno za tem, da čimdalje bolj odkriva v mladem, dozorevajočem človeku tudi probleme estetike v glasbi. Tako nam je nastop gojencev in razporedba pokazala nekoliko lestvico uspehov in po njih doseženih stopenj na eni strani tehničnega značaja, na drugi pa glasbeno-estetskega; poleg tega smo seveda spoznavali tudi vrednost in talent posameznikov, nekaterih pa celo znatno približanje dozorelemu estetsko-muzikalnemu pojmovanju, kar je razvidno iz oblikovanja včasih sorazmerno težkih skladb. Najboljša je bila v tehničnem, posebno pa v oblikovalnem smislu Pehani Frida iz četrtega razreda nižje šole, gojenka ge. Marte Osterčeve. Zdelo se je, da ta gojenka, ki je dala višek celotnemu nastopu, ne spada v okvir tega nastopa, marveč med nastop dozorelejših. Zaigrala je Serenadi Novaka in Debussyja. Iz prvega razreda srednje šole je nudila prav lepo igrvo v oblikovalnem smislu gojenka ge. Milene Štrukljeve Mara Fakin, iz drugega razreda nižje šole je gojenka iste pedagoginje Ahlin Cvetka prav tako pokazala lep smisel za klavirsko glasbo. Talent je tudi gojenec g. V. Sonca iz prvega razreda srednje šole Fr. Oorjanc, iz prvega razreda pripravnice pa moram pohvaliti Martič Sanko, gojenko ge. M. Štrukljeve, iz drugega razreda pripravnice Remsa Fedorja, gojenca ge. Emilije Drnovškove. Dober nastop je nudila tudi Erjavc Helena, gojenka ge. Vide Šeskeve, iz tretjega razreda nižje šole. Nastop — so še Vodšek Breda, Vesel Majda, Sever Martin, vsi iz prvega razreda pripravnice in gojenci ge. Štrukljeve; dalje Jeras Eva, Kovač Valentina, ki je tudi lepo oblikovala, in Sever Alma; prva gojenka ge. Vide Šeskeve, iz drugega razreda nižje šole, druga gojenka ge. Pije Lipovškove, iz prvega razreda srednje šole, zadnja pa gojenka g. V. Sonca, iz prvega razreda srednje šole. Iz violinske stroke sta nastopila Voltič Franc iz drugega razreda pripravnice, gojenec g. Jurija Gregorja in mali Nastoj Sanci iz drugega razreda pripravnice, gojenec g. Franca Staniča. Nastop je seveda prispeval mnogo znancev in sorodnikov mladih igralcev. Nastop je znova potrdil resnost in smotnost dela, prizadevanja in vzgoje naraščanja na našem najstarejšem, v preteklosti, za sedanjost in bodočnost odločno pomembnem in zaslužnem glasbenem zavodu za glasbeno kulturo pri slovenskem narodu. sil.

Kulturne novice iz Hrvaške

Hrvati so osnovali posebno jezikovno zakonodajo pri ministru za bogoslovje in pouk pod naslovom Državni urad za jezik, ki naj rešuje za področje Nezavisne Hrvatske države vsa jezikovna vprašanja v zvezi z Akademijo znanosti in umetnosti. Kakor se vidi, bodo načela tega urada približno taka, kakor sta jih podala prof. dr. Guberina in dr. Krstić v svoji knjigi »Razlike između hrvatskoga i srpskoga književnoga jezika (1940, Hrvatska Matica), kjer hoče iz hrvatskega jezika odpraviti vse vplive srbske zadnjih dvajsetih let. Predvsem pa se hočejo Hrvati rešiti značnega Vukovega načela: »Piši kakor govoriš«, kot brezsmiselnega, ter postaviti svoj jezik na etimološko načelo pod geslom: »Enemu narodu en jezik!«

Minister dr. Mile Budak, eden največjih sodobnih hrvatskih pisateljev, je dal književnikom izjavo o smernicah nove hrvatske književnosti. — Dne 2. maja je minister za prosveto dr. Mile Budak sprejel skupino hrvatskih književnikov (Bonifacić, Sida, Košutić, Čović, Delorke, Kolar, Lenčić, Nizetec, Sekulić Jakov, Šimić, Tadijanović, Zanko itd.), katerim je na pozdrav najstarejšega med njimi, Slavka Kolarja, odgovoril o problemih književnikov med drugim naslednje: »Mi kakor književniki lahko pišemo, kar hočemo, nočemo pa vsega, kar napišemo, tiskati. Naš narod ima pravico, da odkloni vse ono, kar ne prija njegovemu žolodu, kar smatra, da ni koristno za narod, za narodno in državno življenje... Toda jaz sem kljub temu nasprotnik zatiranja svobode književnega ustvarjanja... — Potem je govoril o marksističnih in levičarskih književnikih, rekoč: Če bi bil ta marksistični ideal, kakor ga pridigujejo njegovi pripovedniki, resnično ustvarljiv, bi bil tudi jaz prvi zanj. Tudi jaz ljubim narod, male ljudi, tudi jaz sam sem mnogo trpel — toda ta ideal je bil in bo ostal samo sen. Zato poročam takim književnikom, naj vzamejo na zanje idejne smerne. Nezavisne Hrvatske države na področju književnega ustvarjanja, a svoj ideal naj še dalje zadržijo zase kot sen. »Mi hočemo zbrati vse pozitivne sile v književnem ustvarjanju in osebno se bo potrudil, da bodo književniki mogli živeti njim vredno življenje. Smatra, da je treba književniku preskrbeti prost čas za ustvarjanje, ne pa, da je krhoborec, ki more književnosti posvečati samo mrvi prostega časa. Konec mora biti mnenju, da pisatelj gubi dan z nekakšnim pisarjenjem ter da živi slabše od vsakega najmanjšega kramarja. Tu bomo napravili red. — »Od vas književnikov pa zahtevamo, da spremljate lojalno in objektivno sine ira et studio naš napor za zgraditev Nezavisne Hrvatske. Nismo proti kritiki. Kritiko bomo dopustili, ne pa prišepetavanja! Ako ima kdo kaj reči, naj pride svobodno k neni. Ko bo stvar v toku, bom lahko sprejel vsakega poedince.« Na koncu je govoril o hrvatsstvu, ki da se je uničevalo zadnjih 25 let, zato da je treba znova graditi, za kar je treba veliko vere, ki naj bo last vse množice. Ko bo pa urejeno vprašanje kruha in dela, pride na vrsto tudi vprašanje književnosti in umetnikov.

Dnevni časopisi so proslavili sedemdesetletnico prof. Lukasa, predsednika hrvatske Matic in znanega geografa.

Izšlo so pesmi Josipa Kozarca z njegovo avtobiografijo kakor X. zvezek njegovih zbranih spisov, ki jih je urejeval pokojni dr. Iso Velikanović. Pesnik-duhovnik Jeronim Korner, ki je svoj čas očeval stiske menihe ob njihovem jubileju, je

Gospodarstvo

Jadransko morje - zveza z vsem svetom

Jadransko morje ni bilo samo važna tranzitna pot, temveč je bilo vedno tudi važno središče inicijativ lastnikov ladij. Ta inicijativa in organizacija, ki je danes predvsem zastopana v Trstu največjem jadranskem pristanišču, je še podčrtala važnost jadranske pomorske poti, ki gre od jonskega morja do Alp. Ta pomorska pot je važna vez za centralnoevropsko gospodarsko območje, ki je dobilo predvsem z Jadranskim morjem izhod na vsa svetovna morja.

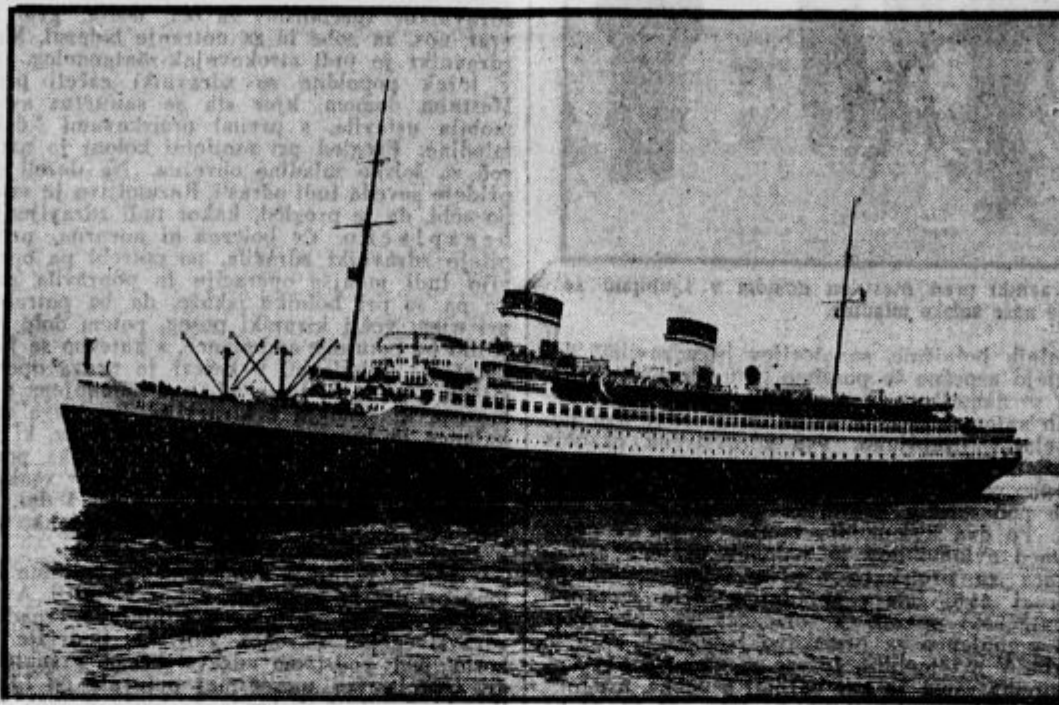
V prvi vrsti je ugoden sedaj položaj Slovenije, ker je njena zemljepisna lega v bližini Jadrana ugodna, temveč tudi radi tega, ker je priključena Kraljevini Italiji. To pomeni, da bodo odpadale carinske meje proti Trstu, kar bo povečalo promet

Tržaški Lloyd, ki ima glavni sedež v Trstu, ima največ brodovja: 610.000 ton. Njegove glavne linije gredo v vsa pristanišča afriške, azijske in avstralske obale.

Družba »Adriatica« ima svoj sedež v Benetkah, podružnico pa v Trstu, brodovja ima 140.000 ton, upravlja pa linije za vzhodno Sredozemlje (Dalmacija, Albanija, Grčija, Rodos, Mala Azija, Egipt, Palestina, Crno morje).

Družba »Triestina« s sedežem v Napolju, ima 160.000 ton ladij; vodi linije v Libiji in zahodno Sredozemlje in skozi Gibraltar tudi v severno Evropo.

Mnoge linije družbe »Italia« imajo svoje izhodišče v Trstu, kar je posebne važnosti za Slovenijo

Il superatlantico »REX« di 50.061 tonnellate di stazza — Italijanski prekomorski velikan »REX« s tonazlo 50.061.

Slovenije s tem pristaniščem in pristop Slovenije k morju.

V Trstu ima svoj glavni sedež Tržaški Lloyd, nadalje je tu sedež podružnice velike družbe »Italia« in podružnice družbe »Adriatica«. To so pa tri največje italijanske paroplovne družbe. V bližini Trsta, kjer je eno največjih središč italijanskega pomorstva, se nahaja sedaj Slovenija, kar bo tudi imelo svoj vpliv na položaj našega gospodarstva. Slovenija se bo namreč lahko posluževala organizacije velikih in malih tržaških paroplovnih družb, ki imajo interes na svojem zaledju. Posluževala pa se bo lahko tudi vseh ostalih italijanskih plovbenih organizacij.

Italijanske paroplovne družbe so organizirane v skupini »Finmare«, ki obsega štiri največje italijanske družbe: »Italia«, »Lloyd Triestino«, »Adriatica« in »Tirrenia«. Organizacija je v tem, da so si vse družbe razdelile delokrog in tako izključile medsebojno konkurenco. Skupina Finmare obsega okoli 200 ladij z okoli 1.4 milij. tonami. S temi ladjami prideš lahko v vsa pristanišča sveta.

Družba »Italia« ima glavni sedež v Genovi, podružnico pa tudi v Trstu, ima brodovja okoli 460.000 ton in upravlja predvsem linije za severno in južno Ameriko, osrednjo Ameriko, Pacifik, severni Atlantik, zapadno Indijo in Meksiko.

in njene trgovske in osebne zveze. Posebno treba v tej zvezi omenjati hitro linijo Trst—Newyork, hitro linijo Trst—Južna Amerika severni Atlantik, Mehiki zaliv, severni Pacifik in trgovsko linijo za Južno Ameriko.

»Tržaški Lloyd« bo posredoval zveze med Slovenijo na eni strani, Afriko, Azijo in Avstralijo na drugi strani. Te linije imajo tudi svoje izhodišče v Trstu s pristankom na Reki. Posebej treba omenjati linije, ki vežejo Trst z italijansko vzhodno Afriko, trgovsko linijo Jadran—vzhodna Afrika—Indija, trgovsko linijo Jadran—Indija—Daljni vzhod, trgovsko linijo Jadran—Kalkuta in linijo Jadran—Indija—Perujski zaliv. Nadalje moramo še omeniti, da ima pristanek ob vsaki drugi vožnji tudi velika ekspresna linija Italija—Indija—Daljni vzhod, ki se imenuje v pogledu voženj s Tirenko družbo.

Družba »Adriatica« posreduje zveze s sredozemskimi obalami. Družba »Tirrenia« pa ima izhodišče za eno svojih linij tudi v Trstu. Ta linija pa pristaja skoraj v vsakem večjem pristanišču italijanske obale.

Trst ima s svojim pristaniščem velik pomen za Slovenijo. Največje jadransko pristanišče ima stalne zveze z vsemi deli sveta, kar je velikega pomena za njegovo zaledje, katerega tvori danes v največji meri naravnost tudi Slovenija.

Gozdno bogastvo naših krajev

Prejšnja dravska banovina je bila ena izmed najbolj gozdnatih pokrajin v državi. Sai je bilo 44,9% vse njene površine v gozdovih. Tudi okraj, ki tvorijo sedaj ljubljansko provinco, so bogati na gozdovih, kar kažejo naslednji podatki, ki so bili zbrani leta 1938:

gozdna površina v odstotkih v ha	vse površine
Ljubljana mesto	600 9.0
Ljubljana-okraj	41.032 45.8
Logatec	24.041 39.5
Kočevje	50.309 47.2
Novo mesto	44.673 48.2
Crnomelj	16.116 27.6
Krško	37.752 50.5
Litija	37.785 52.9

Ti podatki nam kažejo, da imata največ gozdov okraja Krško in Litija, medtem ko je le malo manjši gozdno bogastvo okrajev Ljubljana, Kočevje in Novo mesto. Najslabši je glede gozdov okraj Crnomelj, katerega odstotek je najmanjši.

Gozdovi v teh okrajih so v prvi vrsti last zasebnikov.

Po prvi rasti so gozdovi v naših okrajih pretežno visoki gozdovi. V okraju Kočevje tvorijo visoki gozdovi 98,3, Logatec 96,5, Ljubljana mesto 91,0, okraj 95,3, Novo mesto 96,2, Crnomelj 90,6 in Litija 97,4 odstotke vse gozdne površine. Le v krškem okraju je odstotek visokih gozdov nekoliko manjši: 75,1%, vendar še daleč nad drugimi vrstami gozdov.

Sestav gozdov po vrsti drevja je naslednji (v ha gozdne površine):

	igličarji	listnato drevje	mešana sestavina
Ljubljana-mesto	130	10	360
Ljubljana-okraj	3.120	11.400	25.012
Logatec	5.641	2.100	15.300
Kočevje	4.190	17.750	26.369
Novo mesto	3.000	7.300	33.000
Crnomelj	600	6.530	8.270
Krško	3.356	13.181	20.815
Litija	2.670	5.650	27.965

Ta pregled nam kaže, da prevladuje v naših krajih mešan gozd. Med gozdovi z eno samo vrsto drevja pa prevladuje bukov gozd.

Vprašanje tržaških ljudskih bank. Dne 2. maja je prispela v Ljubljano delegacija članov bančne komisije iz Trsta da se osebno zahvali Kr. Visokemu

izdal novo pesniško zbirko »Obasjane staze« (1941). Kritika ga imenuje po tej zbirki »trubadurja lepote in večnosti«.

nove Julijske ljudske banke, se je tudi zahvalil Kr. Visokemu Komisarju ter izrazil željo, da bi bilo novi banki omogočeno odpreti podružnico v Ljubljani, ki naj bi podpirala srednji trgovski in industrijski stan. Kr. Visoki Komisar je bil vesel ugodne rešitve tega vprašanja tržaških krajevnih bank in se je vsem zahvalil za izvršeno delo.

Delovanje Italijanske banke v Ljubljani. Banca d'Italia, emisijška banka Kraljevine Italije, je kmalu po zasedbi poslala svojega posebnega komisarja v Ljubljano. Komisar je že začel s svojim poslovanjem na sedežu podružnice prejšnje Narodne banke. Ustanovil je že začetke bančne službe. Predvsem je delavnost te bančne službe usmerjena na pospeševanje denarnih pošiljav iz italijanske vojske v notranjost Italije.

Dr. Henrik Steska, univ. profesor:

Ustroj šolstva v Italiji

II. Italijansko strokovno šolstvo

Strokovne šole pripravljajo svoje učence neposredno za določen poklic ter izoblikujejo duševne sile le bolj enostranski po potrebah bodočega poklica. Na nižji stopnji se strokovni značaj še ne pojavlja povsem izrazito. Je to rokodelska šola (scuola artigiana), načeloma namenjena onim učencem, ki po dovrstitvi delovne šole ne nadaljujejo pouka ne na srednji šoli, ne na strokovni šoli srednje stopnje, a so zavoljo nedoseženega 14. leta vendar še zavezani šolskemu pouku. Ta triletna šola vzgaja k tradiciji dela, vkoreninjeni v italijanski rodinini, obenem pa nadaljuje osnovni pouk. Da se potrebam krajevnega gospodarstva bolje prilagodi, je določenih več tipov rokodelske šole, kjer se poučujejo raznoteri tehnološki predmeti v zvezi z ročnim delom.

Iz delovne šole ni le vstop v srednjo šolo in v strokovne šole nižje vrste, t. j. v rokodelsko šolo mogoče, marveč tudi neposredno v višje organizirane strokovne šole, ki jih je enako kakor srednjo šolo (nižji razredi naše srednje šole) uvrstiti v skupino šol srednjega reda. K temu strokovnemu šolstvu srednjega reda je šteti predvsem triletno profesionalno šolo (scuola professionale). Le-ta pripravlja učence za one življenjske poklice, ki zbog posebnih potreb velikih središč ne morejo prosvetati brez višje kvalificiranega ročnega dela. Kdor si hoče znanje in spretnosti, pridobljene v profesionalni šoli spopolniti, ta obišče še dveletno tehnično šolo (scuola tecnica). V tej šoli se učenci usposablajo zlasti za nižje uradniško poslovanje in za specialno delo v velikih industrijskih, trgovskih in kmetijskih podjetjih.

V višje strokovne šole morejo vstopiti le učenci, ki so dovršili srednjo vzgojno šolo (scuola media), ne zadošča pa dovršitev profesionalne ali tehnične šole. Te po položaju ličcem enake šole se imenujejo instituti, ki jih je troje vrst: učiteljski institut (istituto magistrale = učiteljska šola), tehnični komercialni institut (istituto tecnico commerciale) in profesionalni institut (istituto professionale). Učiteljski institut obsega štiri letnike in eno leto prakse v šolah Vzgoja v teh, učiteljskemu naraščanju namenjenih šolah ni zgolj poklicna, nego obenem tudi humanistična, zbog česar ima še neko sličnost z licejem. Tehnični komercialni institut s petimi letniki združuje nauk v znanostih s poukom trgovske, pravne in gospodarske tehnike kakor tudi s praktičnim delom. Ta institut usposablja mladino za uradnike v javni in privatni upravi. V četrterih tipih se pojavlja profesionalni institut, v katerem traja pouk štiri leta. Vzgajajo se v teh institutih ali agrarni strokovnjaki ali industrijski strokovnjaki ali geometri ali pomorščaki. Tem poklicem ustrezajo poedini tipi profesionalnih institutov.

Da se tehnična in proizvajalna sposobnost kmetijstva, obrta in industrije, trgovine, kredita in zavarovanja čimbolj prilagodi zahtevam narodnega gospodarstva, za to skrbje raznoteri tečajji za izobraževanje in spopolnjevanje intelektualnih, tehničnih in ročnih delavcev. Te tečaje, corsi per lavoratori imenovane, vzdržujejo zlasti razna profesionalna (poklicna) združenja, a tudi država in narodna fašistična stranka jih moreta ustanavljati.

Kmetom in vsem, ki imate zemljo: Obdelajte vsako ped zemlje!

Italijanščina brez učitelja

Spišite si zdaj v svojo beležnico snočnje glagole in jim dodajte še naslednje besede:

il ritardo (ritardo) — zamuda

in ritardo — pozno

la lettera (lettera) — pismo

l'uccello m. (uccello) — ptič

tardi (tardi) — pozno

giorno e notte (giorno e notte) — dan in noč

oggi (oggi) — danes.

Prevedite in spišite si v svoj zvezek naslednje stavke:

Io non parlo ancora italiano. Essi comprano molti libri. Egli arriva in ritardo. Le mogli lavorano e cantano. Il re resta in città. Chi chiama? Gli uomini battono i buoi. Scrive una lettera. Voi non rispondete. I colleghi partono. Tu non dormi. Loro spediscono una valigia. Non capisce l'italiano.

Ptice pojo in letajo. Vračaš se pozno. Bog nas (= ci, izg. ti) varuje zla (= dal male). Delamo noč in dan. Danes prejmeš pismo. On ne odpotuje. Oni spijo. Ti ne lažeš. Zena ne razume.

ČETRTA LEKCIJA.

Seznani se bomo s ... sorodstvom in s sklanjavo italijanskih samostalnikov.

V teh lekcijah smo prehodili lep kos poti. Nekateri so se morda malo upehali. Le-ti naj se kar mirno odpočijejo, da bodo lahko z novimi silami korakali z nami. Besed, ki ste si jih zapisali v svojo beležnico, je precejšnja šuma. Nekaj je takih, da bi jih že zdaj lahko s pridom uporabili, nekaj pa spet takih, ki smo jih morali navesti zgolj kot zgled za razne posebnosti. Odelej — in to naj Vam bo v tolažbo — se bomo lahko omejivali bolj na besedni zaklad, ki bo služil Vaši praktični rabi.

Za Vaše učenje se gotovo zanima že vsa Vaša družina. Poleg žene — gotovo ste si zapomnili: la moglie — seveda tudi sin, il figlio (filjo) in hči, la figlia (ilja). Morda celo sodelujejo in je Vaša žena že kdaj ponosno ugotovila: Il marito (= mož, soprog) parla italiano. In teta, la zia (cijja)? Pa drugi družinski člani! Navedimo jih:

il nonno (nonno) — stari oče

la nonna (nonna) — stara mati

il cugino (kudžino) — bratranec

la cugina (kudžina) — sestrična

il nipote (nipote) — vnuk, nečak

la nipote (nipote) — vnukinja, nečakinja

il padre (padre) — oče

la madre (madre) — mati

il fratello (fratello) — brat

la sorella (sorella) — sestra

il suocero (suocero) — tast

la suocera (suocera) — tašča

il genero (dženero) — zet

la nuora (nuora) — snaha

il cognato (konjato) — svak

la cognata (konjata) svakinja

il fanciullo (fancullo) — otrok

il bambino (bambino) — otrok

il ragazzo (ragazzo) — deček

il fidanzato (fidancato) — ženin, zaročenec

la fidanzata (fidancata) — nevesta, zaročenka

lo scapolo (skapolo) — samec

la zitella (citella) — samica

il vedovo (vedovo) — vdovec

la vedova (vedova) — vdova

la matrigna (matrinja) — mačeha

il figliastro (filjastro) — pastorek

l'orfanello m. (orfanello) — sirota (deček)

il padrino, il santolo (padrino, santolo) — boter

la madrina, la santola (madrina, santola) — botra

— botra

Tako, zdaj je menda vsa rodbina zbrana. Zlajta je sicer raztrgana plahta, pa nič se je ne bojte. Spišite si jo v svojo beležnico in bo z njo mir. Jutri jo bomo namreč — sklanjali! — Za nočjo pa samo majhen dvotip:

Fra' suore

— Mita* filija ha sposato* un salumajo*...

— E la mia, un negoziante* di comestibili*...

— E' una fortuna* al giorno d'oggi* avere dei generi*... alimentari*...

* med. — * izg. mija, moja. — * izg. a spozato, je vzela za moža (sposare = poročiti). — * izg. salumajo, prekajevalec. — * izg. negoziante, trgovec. — * izg. comestibili, živila (il negoziante di comestibili = živilski carist). — * izg. fortuna, sreča. — * izg. al giorno d'oggi, dandanašnji. — * prevedi s latinskim: imeti zeto. — * izg. alimentari, hranila.

Pri nerazpoloženju? Pyramidon

TABLETE

Ugl. reg. pod št. Br. 1318 od 13. XII. 1938.

„Slovenec povsod brata ima“

Vozili smo se seveda brezplačno. Sprevednik nam je samo pregledal osebne legitimacije in se dalje za nas ni več brigal. Če bi bil človek potoval v rednih razmerah kot turist, bi bil gotovo vse nočne ure preslonel ob oknu in užival lepoto divje romantičnih krajev, ki smo jih prevozili in ki jih je obilovala mehka mesečina ter se kopala v anegu. Tako smo se pa zlekli po klopih in zapali. V vlaknu smo dobili še novega spremljevalca, časnikarskega kolega g. Zora iz Ljubljane, ki je iz Čačka potoval v Ljubljano, kjer bi se moral javiti vojaškemu poveljstvu. Vsi smo se spogledali in vsak se je začuden vprašal: »V Ljubljano, saj je že zasedena.« Tudi vojaške oblasti so ga radi tega na več mestih natančneje pregledovale kakor pa nas. Ker je pa imel tako izstavljenost listino, mu nihče ni nič mogel ter je lahko potoval dalje.

Dobro uro pred Mostarjem smo si pričeli meneti oči in si drgnili roke. Zeblo nas je, da so nam šklepetali zobje. Kako pa tudi ne bi. Belgrad smo zapustili v lahkih poletnih oblekah in površnih, med potjo nas je pa zajela prava zima s snegom in mrazom. Na cesti smo opazili tudi dolge vrste civilnih avtomobilov, ki so prav tako kakor mi vozili na jug. Na mostarsko postajo je privozil vlak točno ob šestih jutraj. Ze tu smo opazili, da je bilo mesto zelo bombardirano. Poškodovano je bilo postajno poslopje, skladišča in okoliške stavbe. Proga med Mostarjem in prihodnjo postajo Čapljino je bila porušena ter je zato vlak vozil samo do tu. Izstopili smo vsi in se podali v mesto. Ulice so bile posute z drobiš stekla od popokanih šip in izloženih oken. Mesto je pa tudi sicer nudilo precej nenavadno sliko. Ze v prvi sosednji ulici od postaje smo morali obstati pred kordonom vojske. Vojski so bili v popolni vojaški opremljeni. Imeli so poleg pušk še strojnice in ročne bombe ter granate. Pokazati smo morali legitimacije, najprej so pa vsakega vprašali, če ima pri sebi orožje. Prav nič prijetno se nisem počutil, ker sem bil priča. Pri sebi sem imel namreč revolver tipa Mauser z 9 naboji. Za orožje sem pa imel seveda tudi predpisani orožni list. Povedal sem kar po pravici, da ga imam na podlagi pravilno izstavljenega orožnega lista in mi ga niso odvzeli. Takoj smo uvideli, da so bili vsi ti strogi ukrepi zaradi Hrvatov, ki so se bili pred dnevi uprli, razorožili ostalo vojsko in jo poslali domov, sami so pa prevzeli vse orožje, ki ki ga je imela v skladiščih mostarska posadka. Ko so se pozneje morali umakniti iz mesta pred novimi četami, so odpeljali s seboj topove, strojnice, vse vrste ostalega orožja in vse strelivo ter se utaborili v skalnatih planinah. Medsebojne borbe so bile zelo krvave. Več nismo hoteli poizvedovati, ker prevelika radovednost v takih primerih ni na mestu. Hodili smo dalje po ulicah v smeri proti Buni. Na desni strani Neretve je na velikem letališču še od bombardiranja prejšnjega dne gorel eden od prostranih hangarjev. V samem Mostarju smo opazili več polnih zadetkov težkih granat. Mesto je bilo kot važno vojaško središče in zbiralnišče ponovno močno bombardirano.

Po dobri uri hoda po široki in trdi cesti smo radi bližajočega se letalskega napada, ki so ga napovedovale sirene mostarskih tovarn, zavili v grmičevje in smo priliko porabili tudi za zajutek. Odprli smo par konzerv in s slastjo povžili mrzlo vsebino. Povr je dobil še vsak pomarančo. Bili smo kar zadovoljni, samo Tone Koščak je negodoval. Rečevo je nagajal desni škorenj, ki mu je delal še precej nepriliko in težav na nadaljni poti. Pri prvem občestnem vodnjaku, ki ga je postavil Osrednji higieniški zavod iz Belgrada, smo se tudi umili, da smo vsaj približno izgledali kot ljudje. Pot do Bune je bila zelo, zelo dolga in je ni hotelo biti konca, čeprav smo imeli vedno pred sabo cerkveni zvonic. Na cilj smo prišli enkrat dopoldne. Mislim, da je bilo ob desetih. Razveselili smo se, ko smo videli odprti kar dve trgovini. Obe muslimanski. Izbre za ni bilo dosti. Vzeli smo par kil fig, nekaj pomaranč in suhega, še skoraj zdrobljenega ovčjega sira. Vse gostilne so pa bile zaprte.

Tudi v tem kraju je bilo še kar precej vojske. Po govorici so nas ljudje takoj spoznali, da smo Slovenci in so nam sami pričeli praviti, da je več slovenskih vojakov tudi v sosednji šoli. Zavili smo s ceste in se ustavili ob reki Buni, kjer smo zatekli zopet skupino slovenskih vojakov, ki so bili mobilizirani k letalcem. V glavnem so bili štajerci. Zelo so se hudovali na svojega poveljnika, katerega so dožili, da jih je spravil

v Mostar, čeprav so bili prvotno določeni za Zidani most. Pri vojakih smo se zadržali več ur in počivali. Pripovedovali so nam zanimive stvari. Med drugim, da so v Mostarju Italijanska in nemška letala še pri prvih bombardiranjih na tleh uničila z bombami in s strojnimi večino jugoslovanskih modernih letal, ki so bila zelo dobro maskirana in vsa pripravljena za vzlet. Pravili so nam, da so jih letala kar po vrsti obisipalca s krogami iz strojnice. Hrvati so bili tudi ne razorožili in jih poslali domov. Nobenemu niso ničesar storili. Pobrali so jim samo orožje. Med potjo so jih pa zadržale zopet druge čete, vojski so pravili, da so bili četniki, ter jih znova oborožili. Od tedaj pa do tistega dne, ko smo bili pri njih so stražili most na cesti in niso vedeli sploh nič, ali bodo tu ostali, ali bodo šli dalje. O položaju niso imeli pojma. Kako ga bodo tudi imeli, ko pa o njem še mi, ki smo vendarle bili stalno na poti in prihajali z ljudmi v stike, nismo vedeli prav nič. Slovenski vojski so nam tudi povedali, da so katoličani in muslimani za ustaše in da vsi silno sovražijo Srbe in njihove čete, vse civiliste pa puste pri miru. Opozarjali so nas tudi, naj ponoči nikar ne potujemo po teh krajih, ker se povsod skrivajo ustaški oddelki, za njimi pa stikajo srbske čete. Po neumnosti lahko človek izgubi glavo. Med vojski smo prebili res nekaj lepih ur. Pomenili smo se o vsem. Odprli smo zopet nekaj konzerv, med vojske smo pa delili pomaranče. V reki smo si tudi umili prepotene noge, nato smo se pa še sončili. Pitno vodo smo zajemali kar iz reke. V začetku se nam je malo upiralo, pozneje je pa bila kar dobra. Druge vođe v teh krajih ni.

V prvih popoldanskih urah smo se dvignili in napotili dalje. Pot se nam je zdela zelo težavna. Noge smo kar s trdom premikali dalje. Ta del poti do Domanovičev se nam je zdel res najtežji, čeprav ni bil nič malo nevaren. Tudi letal ni bilo več. Po serpinastosti ceste smo se najprej dvigali na hrib, nato pa počasi spuščali proti končnemu našemu cilju za ta dan. Med potjo nas je mučila žega. Skoraj pri vsaki večji hiši smo se ustavili in povpraševali po mleku, vinu, žganju, jajlih. Za noben denar nismo mogli dobiti ne ene ne druge stvari. Najtežje je bilo v muslimskih vaseh. Navsezadnje smo dobili le vode. Najmanj deset vrst smo je ta dan popili. Kako so mogli žetodci vse to prenesti! Nobenemu namreč ni bilo prav nič. Proti Domanovičev smo dobili več spremljevalcev. Nekaj mostarskih družin je v strahu pred novimi letalskimi napadi odhajalo na deželo.

V Domanovičev smo prišli še pred mrakom. Prav lep kraj je to. Samo žal nam ljudje niso mogli ali pa niso hoteli postreči ne z hrano, ne s prenočiščem in tudi ne s cigaretami. Vset teh težav nas je rešil slovenski finančni Rudolf, ki je služboval na tamšnjem fin. oddelku. Povabil nas je v svojo sobo, v kateri je že prejšnjo noč spal tudi slovenski mornar, ki je bil na poti do svoje komande v Zeleniki. Ker do velikega četrtka ni bil dobil poziva, je šel kar sam. V Domanovičevih je moral ostati čež noč zato, ker ga prejšnjega dne niso pustili dalje ustaši in so ga poslali domov. Slovenski finančni je bil res dober človek. Preskrbel nam je 20 jaje, ocvrta nam jih je pa žena šefa fin. oddelka. Kar zadostna večerja za šest oseb. Kruh smo dobili prav tako pri omenjeni gospe, 4 l dobrega vina nam je pa zopet preskrbel znaš Rudic. Postregel nam je tudi z domačim tobakom, ki ga je dobil od ljudi. Mornar, ki smo ga od tu dalje imeli med seboj kot petega spremljevalca, je imel s seboj tudi etire in nam je zaigral več pesmi. Prav lep večer smo imeli. Razumeli smo se dobro. Tudi spali smo dobro. Eni na posteljah, drugi na tleh. Voznika za Čapljino ta večer sploh ni bilo mogoče dobiti. Vsi so se bali ustašev. Prejšnji dan so namreč bili po vseh teh krajih precej ostri boji med njimi in četniki. Ustaši so bili močnejši in so razorožili povsod vse orožniške postaje in razobesili hrvatske zastave. Pozneje so se morali umakniti pred pojačani, ki so jih dobili četniki. Utaborili so se po gozdovih. Ter so iz varnih zaklonišč izza skalovja streljali na vsako oboroženo osebo, ki se jim je hotela približati.

Prihodnje jutro, v sredo, 16. aprila, so nam vsi pravili, da lahko nemoteno potujemo v Čapljino, odkoder tudi redno vozijo vlaki proti Dubrovniku. Dobili smo tudi voznika. Na navadni kmečki voz smo zmetali svoje stvari, poskakali še sami na voz in zapustili dobro slovensko dušo, ki nas je bila vzela pod streho in nam dala vse na razpolago, kar je le mogla.

Nalahko je pričelo pršeti. Joško Krošelj.

Pred rojstno hišo Kemala Atatürka v Solunu

Z zasedbo Macedonije, Tracije in Soluna so prišle nemške čete v posest rojstne hiše Kemala Atatürka, ustanovitelja moderne Turčije. Leta 1880 je Kemal zagledal luč sveta v Solunu, v tem lepem mestu ob morju, ki je bilo tiste dni turška last. Tu se je začelo življenje velikega revolucionarja v novejši evropski zgodovini, revolucionarja, ki je na stečaj odprl vrata svoje domovine moderni evropski kulturi in civilizaciji.

Na sredini grška, ki se valovito vzpenja med Solunskim zalivom ter med staro benečansko citadelo, prav blizu zgodovinske pomembne cerkve sv. Jurija — oltar te cerkve so leta 1903 podarili nemškemu cesarju Viljemu, ko je obiskal Solun — leži v nekdanji turški mestni četrti Islahane rojstna hiša Kemala Atatürka, »očeta Turkov«, »bolnega moža na Bosporju«. V majhni, preprosti hiši na ulici apostola Pavla je stanoval v prvem nadstropju carinski uradnik Mustafa paša, oče Kemala Atatürka. Na deseto obletnico ustanovitve nove, moderne Turčije, je vizidala grška vlada na to hišo spominsko ploščo s sledečim napisom v turščini, grščini in francoščini: »Tukaj je zagledal luč sveta veliki preporoditelj turškega naroda in junak balkanske enotnosti, Gazi Mustafa Kemal. Ta plošča je bila vzidana na deseto obletnico turške republike. — Solun, 29. oktobra 1934.«

Mladi Mustafa je najprej obiskoval ljudsko šolo v svoji četrti, nato pa moderno ustanovo Hemi Effendi. V tem času mu je umrl oče. Družina se je preselila na deželo k stricu, toda mati je kmalu poslala malega Kemala k teti nazaj v Solun, da bi tam nadaljeval svoje šolanje. Mladi Mustafa je nato obiskoval meščansko pripravništvo, pa jo je moral kmalu zapustiti, ker se je sprl z nekim učiteljem.

Mati je hotela, da bi postal mladi Mustafa muslimanski svečenik, on je pa čutil nagnjenje do vojaškega poklica. Zato je stopil v neko nizjo vojaško šolo, kjer se je odlikoval zlasti po veliki ljubezni do matematike ter po veliki pridnosti. Neki profesor mu je nekoč zaklical: »Otrok moj, ne spo-

dobi se, da imava medva isto ime Mustafa! Odslej se boš imenoval Mustafa Kemal! Kemal pomeni »odlične«, »popolne«.

Mustafa Kemal je ostal v Solunu do leta 1892, potem pa je obiskoval vojaško šolo v Bitolju, leta 1896 pa je odšel v Carigrad, kjer je stopil v vojno akademijo. Po enem letu intenzivnega študija je postal oficir. Sprejel je bil v generalštabno stroko ter je postal leta 1904 generalštabni poročnik. Med tem časom se je začel že zelo nagibati k politiki in tega ni prav nič skrival pred svojimi tovariši. Tajno pa je izdajal celo svoj list. Nekdo ga je izdal pri vladi, ki ga je dala obsoditi na tri mesece zapora. Potem so ga poslali v Sirijo, kjer se je moral boriti z Druzi. Toda njegov revolucionarni duh se ni pomiril. Ustanovil je tajno zvezo po imenu »Domovina«. Prestavitve v Jaffo, Jeruzalem in Beirut je porabil za to, da je povsod širil svoje ideje ter osvajal celice svojega tajnega društva. Uspehi, ki jih je dosegel, so se mu zdeli prepočasni. Zlezel si je nazaj v svojo ožjo domovino, v Macedonijo, upajoč, da bo imel tam več uspehov. Res se mu je posrečilo, priti v Solun. Med potjo je ustanovil še v Egiptu novo domovinsko društvo. V Solunu je nadaljeval z revolucionarnim delom, dokler oblasti niso sklenile, da ga bodo zaprle. Toda njegov dober in pliven prijatelj Džemil-beg je dosegel, da so ga prestavili na njegovo staro mesto v Jaffo. Džemil-beg je bil pozneje Kemalov notranji minister. Carigrad je pozabil nanj. Tri leta je tako živel v Siriji, potem pa so ga postavili za pribočnika poveljnika v Solunu.

Po povratku v Solun je z vsemi silami pospeševal mladoturško gibanje. Povsod je organiziral, propagiral, govoril, vnel in navduševal. Leta 1908 je kot načelnik štaba solunske armade vkorakal v Carigrad: mladoturška revolucija je zmagała. »Rdeči sultan« Abdul Hamid je bil odstavljen, ljudstvo je dobilo parlament in ustavo.

Ime Mustafa Kemala je bilo na ustih vseh Turkov. Kot zastopnik vojnega ministra se je ude-

ležil leta 1910 francoskih manevrov v Pikardiji. Od tam se je vrnil v Solun, kjer je izvedel depolitizacijo armade.

To je v kratkem razvoja pot v zgodovini moza, na katerega je domovina že takrat gledala s spoštovanjem. Njegovo nadaljnje življenje bomo omenili le v nekaj kratkih stavkih. Kot podpoveljnik je v svetovni vojni, ko je bila Turčija na strani Nemčije, preprečil pristaneke sovražne armade pri Galipoliju, nato se je kot polkovnik večkrat izkazal na fronti v prvih bojnih vrstah. Kot poveljnik II. turške armade je vrgel Ruse iz Kavkaza. S turškim prestolonaslednikom je takrat obiskal nemški glavni stan mlad, ponesen turški oficir, tedaj že general: Mustafa Kemal paša.

Vojna gre proti koncu. Prevzel je vodstvo VII. armade, ki je v Palestini branila pristop do Sirije. Bitka je bila tu izgubljena, toda njegova armada se je v redu umakala do Taurusa, kjer je zadržal sovražnika. Tukaj poteka tudi današnja turška meja.

Kar sledi tem dogodkom, je triumf politične voditeljske osebnosti Kemala Paše. Ko so Turčijo preplavile antantne čete, je postal leta 1919 inspektor III. turške armade s pravicami generalnega guvernerja za ves vzhodni vilajet Anatolije. Tu je zopet ustanovil narodno organizacijo, je odstopil kot inspektor ter je odločil oficirsko službo. Za Carigrad je bilo skrajno revolucionarno dejanje njegova izpoved, da Carigrad ne more več izvajati nobene oblasti nad Anatolijo. Ob njem se je ustanovil narodni kongres, ki je bil zamelek »Turške velike narodne skupščine«, s sedežem v Ankari. Padišah in kalif sta poslala nadenj vojsko. Kurdi so se uprli in Mehmed VI. je podpisal sramotni mir v Sevresu. Narodna skupščina v Ankari pa je izročila vladne posle »Izvršilnemu svetu«, ki je bil dejansko prava vlada nove turške republike, katere predsednik je bil Mustafa Kemal. On je pozval narod v boj proti Grkom, ki so vdrl v deželo, in je zmagał. Ljudstvo mu je vzdalo priimek Gazi — »zmagovalček«. Na dan 29. oktobra 1923 je bila slovesno proglašena turška republika. Predsednik je Gazi Mustafa. In potem se prične rast nove, mlade Turčije. Za Turčijo je bil to prelom časov. Zrasel je nov red, ki se je boril za veliko idejo moderne, nove Turčije. Turško ljudstvo pa je dalo svojemu voditelju novo ime, najlepše, ki mu ga je lahko podelila narodna zvestoba in ljubezen: »Atatürk« — oče Turkov. On pa je postal iz Kemala Kemal: trdnjava. Kemal Atatürk!

Vesti iz Spodnje Štajerske

Osebnosti iz Maribora. Za šefa mariborske policije je bil imenovan dvorni svetnik Wallner, za predsednika okrožnega sodišča dr. Mally, za komisarja okrajnega načelstva na levem bregu dr. Toescher, čigar oče je bil za časa bivše avstro-ogrske monarhije oficir v takratni mariborski kadetnici. Vodstvo mariborske bolnišnice je v rokah dr. Thalmanna, sanitetni referent na okrajnem glavarstvu Maribor levi breg pa je dr. Sabadoš, dosedanji zdravnik v Marenbergu.

Nov tednik v Mariboru. V Mariboru je izšla prva številka novega tednika s imenom »Štajerski gospodar«. Glavni urednik novega lista je dosedanji urednik »Marburger Zeitung« g. Friderik Golob. List tiskajo v Mariborski tiskarni.

Na posameznih ljudskih šolah v Spodnji Štajerski se je pričel redni šolski pouk. Toda samo za dečke od 10. do 14. leta. Pouk je samo v nemščini.

Na bivšem banovinskem vzornem posestvu v Svetini, kjer je bila prej kmetijsko-gospodinska šola, so sedaj tečeji za nemško mladino. Zavod sam bodo v kratkem spremenili v Hitlerjugendheim.

Cene na mariborskem živilskem trgu. Na mariborskem živilskem trgu je na razpolago obilo krompirja, katerega prodajajo po 14 do 15 din za merico. Jajca so po 1,25 din komad, mleko stane kakor doslej — 3 din liter.

Delo v mariborskih tekstilnih tovarnah. Tekstilne tovarne Hutter, Doktor in Drug ter bivša tovarna M. Rosnerja, v redu obratujejo.

Dobro sredstvo proti moljem

Vsaki predmet v stanovanju, ki ima v sebi le kaj volne ali ustrojene živalske kože, ni varen pred nenasnito požrešnostjo moljev, oziroma njih ličink, ki na leto uničijo milijonske vrednosti. Sodobna kemija pa je dala ljudem v roke sredstvo, ki je zelo uspešno, ker prinaša moljem smrt, ljudi pa rešuje velike bojazni, da bod molji morda v kratkem uničili njihove obleke. Novo sredstvo zoper molje je »eulan«. Vsak predmet, ki je enkrat impregniran z eulanom, je za vedno varen pred molji. Najbolje je, da že kupimo tako obleko, ki je impregnirana z eulanom. Če pa še ni impregnirana, lahko to storimo tudi pozneje sami, ker je eulan brezbarven, brez duha in ne pušča nikakih madežev na obleki.

Gospodje, stavljate mi vprašanje, na katero vam ne morem odgovoriti po svojem nazoru. O umoru in njegovem odkritju vem toliko, kolikor s mi povedali naši.

Srce mi je tolklo od radosti. Opazil sem na Eleonori, da ji je odleglo in da ji je po čelu zasijal žarek nade — kakor kadar objame sončni žarek mramornat kip.

»Zdi se vam gotovo čudno,« je nadaljevala Mary resnobno, da jaz še nisem stopila v sobo, v kateri leži moj ujec. Čustvo mi ne dopušča, da gledam ono, kar je bilo tako grozno in kar tako trga Srce. Eleonora je bila tamkaj in ona vam more povedati...«

»Gospodično Eleonoro bom kasneje zaslislal,« jo je prijazno prekinil, ker je brez dvoma dobro uplivala nanj eleganca čednega dekleta... Mi hočemo zvedeti, kar ste videli vi. Vi trdite, da prav nič ne veste, kaj se je zgodilo v oni sobi po odkritju?«

»Nič, gospod!«

»Samo kaj se je zgodilo v hiši?«

»V hiši se ni zgodilo nič nenavadnega,« je odgovorila nedolžno.

»Kaj vam ni znano, da se je vaša sestrlična onesvestila, ko je zagledala ujca?«

»Da, no, to je čisto naravno.«

»Ali se ne spominjate, da se je sestrlična vrnila iz učneve sobe, ko se je onesvestila?«

»Da, gospod!«

»Z nekim papirjem v roki?«

»Papirjem?« je vprašala obrniti se k svoji sestrlični. »Eleonora, kaj si imela kak papir v roki?«

Bil je to moment največje napetosti. Eleonora Leavenworth se je vsa stresla pri besedi »papir« in ravno je hotela odgovoriti na naivno vprašanje, ko je zamahnil koroner z roko.

»Sedaj ne zaslišujemo vaše sestrlične, temveč vi nam povejte, kaj ste sami opazili!«

Green: 10

Luč in tema

Bil je tisti glas, katerega sem žul skozi vrata, samo da je bil sedaj moduliran v nežnejši in laskavejši ton.

Ko sem nato pogledal Gryceja, da bi videl na njem vpliv celega prizora, on se je samo priklonil gospodični in smehljaj, s katerim jo je pozdravil, je bil skoraj oduren. Njene sestrlične se pogledal ni, čeprav je ona uprta vanj oči, ter ga gledal s polnim krikom svoje bolne duše.

Razžalostil sem se na tem, pa sem pozabil, da je Mary Leavenworth govorila pozabil sem tudi na njeno prisotnost, pa sem stopal proti njeni sestrlični.

V tem je padla Grycejeva roka na mojo ramo in velel mi je obstati.

»Gospodična Leavenworth govori z vami!« mi je dejal.

Tedaj sem se zavedel. Obrnil sem se od one, ki me je tako zanimala, izustil nekaj besedice v oprostitev Mary, ter ji ponudil svojo roko, da jo spremim.

Z mesta se je spremenil izraz bledega in oholega Marynega obraza skoraj v smeh — in jaz nisem še nikdar videl ženske, ki bi se znala tako spremeniti kot Mary Leavenworth. Gledala me je tako odkrito in šepetala mi je skoraj ganljivo:

»Vi ste tako dobrohotni! Ravno potrebujem nekoga, da mi pomaga v tem strašnem času, a moja sestrlična je danes tako čudna in nenavadna! Na obeh se ji vidi nek duševni nemir.«

Kje je sedaj, sem pomislil, ona sestrlična in junaška prerokinja s svojo nepopisno ljubeznijo in oholo zavestjo na obrazu in v vedenju, kakršno sem videl, ko sem vstopil v prekrasno sobo? Ali nas namerava napeljati na krivo pot,

ali misli, da nismo razumeli one strašne obtožbe, katero smo čuli v kritičnem momentu?

Tudi Eleonora Leavenworth, ki se je oprla na detektivno roko, je kmalu ocvetoila mojo pozornost, prevzela me je vsega. Tudi ona se je medtem zbrala, čeprav ne tako čvrsto kot njena sestrlična. Noga ji je klecala, ko je stopala, roka ji je trepetala v Grycejevi kot list na trepetliki.

»Kako sem srečen, da nisem nikdar stopil v to hišo!« sem si dejal pri sebi, pa vendar mi je bilo ljubo, da sem bil ravno jaz dotični, ki je prodrl v tajnost in da sem jaz žul ono strašno izjavo.

Podpiraje eno gospodično, a čuteč več zani-manja za drugo, sem stopal polagoma po stopnicah te nesrečne hiše in končno stopil v dvorano, v kateri so inkvizitorji zakona na nas nestrpno čakali.

Ko sem prestopil prag dvorane in zagledal obraze, katere sem bil zapustil pred malo časa, se mi je zdela, da sem bil odsoten leta in leta. Toliko more človeško srce občutiti boli in jeze, kadar nastopijo važni trenutki življenja...

VII.

Mary Leavenworth.

Kdo še ni opazoval učinka sončnega žarka, kadar naenkrat obseja našo zemljo izza težkih, črnih in gostih oblakov? Tak je bil vtis v sobi, ko sta obe lepote vstopili. Obe bi bili pri vsaki priliki pritegnili občudovanje nase, kolikor je bilo to še v vojni meri sredi te strašne tragedije — pred možni pravice in postave.

Odpejal sem svojo spremljevalko o najodpadnejši kot v dvorani, in potem sem se ozrl po njeni sestrlični Eleonori. — In sedaj je bila gospodična Eleonora, ki se mi je bila zdela gori v sobi slabotna, zbrala vso moč, da se pokaže hrabra. Podpirala jo je detektiv. Ko je vstopila v sobo, je pogledala po okolič ter se koronerja spoštljivo priklonila, kar je takoj pričelo, da je

Mali oglasi

V malih oglasih volja vsaka beseda 1 din; ščitovanjski oglas 1 din. Debele tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši oglas se mali oglas 15 din. - Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. - Pri oglasih reklamnega značaja se računajo enako, 1 mm visoka črta stane po 1 din. - Za pisane odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamka.

Službe

Dobe:

Šiviljo

popolnoma samostojno za boljše dela, sprejem takoj: Salon A. Augustin, Ljubljana, Gajeva ul. 8. ocvhšt. švmarjavina: ta-

Samostojno gospodinjstvo

ali služkinjo iščem. Nastop takoj. Grad Mirko, Dragomelj, p. Domžale.

Kožižaja

in za vsa hišna dela išče hotel Strudel.

Prodamo

Dve kožiji

dvo-in štirisedežno, popolnoma dobro ohranjeno, po ugodni ceni prodam. - Naslov v upravi pod št. 6782.

Otroški voziček

globok, poceni prodam. - Bezenškova ulica 28, Zelenka jama.

Stanovanja

Oddajo:

Komfortno stanovanje trisobno, v centru mesta, se takoj odda mirni, snazni stranki. Ponudbe pod »Točen plačnik-6931 na upravo »Slovenca«.

Sobe

Iščejo:

6-8 neopremljenih sob iščem v sredini mesta, ne previsoko, ako ni dvigala. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 6907.

Kupimo

Vsakovrstno zlato briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah

A. Božič, Ljubljana
Franciškanška ulica 8

Vrtno klop

(lito železo) kupim. Naslov s ceno na upravo »Slovenca« pod št. 6879.

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah
CERNE, Juvellir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Objave

Poziv

Solar Valentin, Topole 4, p. Selca nad Šk. Loko! Stroj prevzemite takoj!

Poziv

G. Hočevar Jožef, Dvorska vas št. 1. p. Velike Lašče. Pridite takoj po mlatnico, dobava kasneje ne bo mogoča.

Prosim, da se javi

na moj naslov dotični pleskar, ki je prevzel v oktobru preteklega leta v pleskanje pohištvo od mizarja Alojzija Struklja, Ljubljana, Sarajevska 9. Moj naslov: Matija Menec, Ljubljana, Jelovškova ulica 26 (Trnovo).

Posestva

Trgovsko hišo

s tremi lokali in šestimi stanovanji, ugodno prodam. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodno« 6423. (p)

Hišo

v Spod. Zadobrovi, s dvema sobama, pritliklami, pripravno za veliko skladišče, oddam takoj v najem. Poizve se pri I. Orašem, Moste-Ljubljana.

Zamenjam hišo

obstoječo iz več stanovanjskih prostorov in lokalov, v centru Maribora, ob cesti poleg državnega mostu, za stanovanjsko hišo v Ljubljani ali bližnji okolici. Dopise poslati na upr. »Slovenca« pod »Zamenjava 45«, 6846.

Stavbne parcele

ob avtocesti naprodaj. Ponudbe pod »Vogalna«-6901 na upravo »Slovenca«.

Poizvedbe

Kdor ve kaj

o mornariškem oficirju (kapetanu korvete) Josipu Sakelcu, naj izvoli po možnosti ustno obvestiti Vladimira Sakelca, Ljubljana, Dvorčakova 3-II.

Pohištvo

Pisalno mizo

dobro ohranjeno, trd les, prodamo. Pisarna Sv. Petra nasip 17, pritličje.

Spalnica

(češnjev les), kuhinja s posodo naprodaj v Malgajevi ulici 8-III, Ljubljana. Eventuelno zamenjam z Mariborom.

V najem

Travnike v obdelavo

oddam proti primernemu deležu pridelka. Ponudbe na Zagor, Beethovnova ulica 10, I. nadst.

Poizvedbe

za živali

Iščem črno kobilu

na glavi ima zvezdo, zadnja leva noga v binclju bela, žig št. 288. - Sporočiti proti lepi nagradi Hrbovšek Antonija, Motnik.

Iščem konja »Šimela«

sivega, št. 1512. - Ignac Levec, vas Pristava 4, Mengeš.

Vsem županstvom

in privatnikom! Za konja fuksa, ki sliči na »Sargu« (159/173-1933), z žigom št. 346, oddana 3. aprila na Ježici 3. bateriji, plačam najditelju 1000 din nagrade. Avgust Rode, Suhadole 22, p. Komenda, okr. Kamnik.

Imam konja fuksa

ki je imel v grivi napis: Urašič Anton, kraj pa Tržič ali Tržišče ali Tržno (ni bilo razločno) št. 32. Naslov: Meglen Franc, Kal št. 7, p. Zagorac, obč. Ambrus, Dolensko. - Lastnik naj se takoj javi.

Zahvala

Globoko ginjeni spričo mnogoštevilnih izrazov odkritosrčnega sožalja ob smrti naše nad vse ljubljene, nepozabne, blage matere, stare matere, sestre, tete in svakmje, gospe

Margarete Zupančič roj. Jamšek

vdove šolskega svetnika in profesorja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki z nami sočustvujejo in ki so dali tako lepe dokaze ljubezni in spoštovanja za plemenito pokojnico!

Zalujoče rodbine: Zupančič, Jamšek, Dimnik, Scaria, Tauzher

F. S. Finžgar

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

175.

177.

176.

178.

175.

Iztok je začel pripravljati načrt, da zbeži nazaj k Slovenom. Naletel je na starega slovenskega vojaka, ki mu je izdal, da vsi Slovenci v njegovi stotnji žele samo domov. »Vsi smo za tebe, samo ukaži!«

176.

Nekoliko dni pozneje je odrinila o polnoči z Epafrodito-vega vrta tenka šajka z Iztokom in Ireno. Nebo je bilo nastlano z zvezdami. Za njo pa sta se spustila dva večja čolna...

177.

Na obali pa je slo-nel Azbad in misli-l: »Naj se napad mora uspeti. Ireno meni, Iztoka smrti. Despojna bo zadovoljna.«

178.

Naenkrat grozen krik in pljusk v valove. Veslarja ni več v čolnu. V čolnici sta se zasadiła dva železna kavlja in roke so planile po Ireni in Iztoku.

Knjige

Slovar

slovensko - italijanski in italijansko - slovenski zopet v zalogi po ceni 25 dinarjev. Obsega 260 str. Knjigarna Ant. Turk, Ljubljana, Pražakova 12.

Ali

ste že naročili na

Slovenca ?

Vsak

naročnik zavarovan

Razno

Podgane

in miši uničujete s od-govarjajočimi, strokovno sestavljenimi Ing. Prez-ljevimi MIKROTAN mašami in srnjem. Ljubljana, Wolfova ul. 3/I, tel. 34-73.

Cepilna smola

1/2 kg 8 din, 1/4 kg 15 din. Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3/I, tel. 34-73.

Prevajamo

v italijansko in nemščino ter obratno. Sestavljamo pisma in vloge v raznih jezikih. Preskrbimo razne naslove in listine. Izvršimo vse posle in pota. Poslujemo solidno, zanesljivo in diskretno. »Servis Biro«, Ljubljana, Sv. Petra c. 27, I. nadst. Tel. 21-09.

Črkoslikarski atelje

Franc Bricelj

bivši solastnik trdnice PRISTOV - BRICELJ
Šelenburgova ul. 6 - tel. 38-58

specialist za slikanje napisov, grbov, transparentov itd. na steklo in vse druge predmete

600 din nagrade

dam, kdor mi preskrbi konja fuksa, mera 156/174 cm, žig št. 87. Oddan je bil 1. plan. bat. v Tržiču. Sporočila na Pavle Marinko, Česenik 7, p. Dob pri Domžalah.

Kobila prama s št. 170

oddana v 40 polk, 1. mlt. boj. kom., se dobi pri F. Kastelic, V. Račna 12.

Iščem kobilu

»Zora«-prama, vis. 159, obseg 175, stara 8 let. Leva noga spodaj siva, zadnji bel, na glavi bela pika. Žig št. 3000. Sporoči na naslov Puhar Ivan, Dolsko 31 ali Klander Fr. Grubarjevo nabrežje 6, Ljubljana.

Iščem konja fuksa

z liso malo postrani od čela do nosa, rjavo ped dolgo pristrizeno grivo, od grive do repa temen pas, zadnje noge bele pri bilih, leva noga malo višje, srednje rasti, v grivo je dobil št. 103. Sporočila proti nagradi Ru-dolfa Prečarju, Seneber-je 1, p. D. M. v Polju.

Iščem kobilu fukso

stara 4 leta, na glavi ima dolgo belo liso, na nogah malo hraste (ica), oddana na vežbe v Sodražico. - Konj fuksa ima dolgo liso na glavi, star 4 leta, žig št. 3058, na zadnji nogi belo liso. Komur je kaj znano o njem, prosim, da sporoči proti dobri nagradi na naslov Vladko Znidaršič, Šmarota št. 6, Stari trg pri Rakeku.

Imam konja fuksa

z belo liso na glavi, zadnja desna noga do členka v spico bela, prednja leva malo bela. Je povitega života, star okrog 6 let, št. 851. Lastnik ga dobi pri Antonu Modicu, Izanska cesta 297, Ljubljana.

Iščem dva konja

1. fuka, mera 159/177, z belimi ustnicami; 2. fuka, žig 3808 oprema in voz, mera 150/160, zadnja desna noga bela. Sporočila proti dobri nagradi 500 dinarjev Antonu Jakopiču, Videm-Dobrepolje.

Iščem kobilu šimlo

165/182-1926, ajznasimla, brez voj. številke, z opremo in vozom. Kdor bo javil, bo dobil nagrado. Zupančič Rudolf, Dolsko, Dol pri Ljubljani.

Iščem kobilu sirko

stara 8 let, št. žiga 3092, oddana na vežbe na Ježico, Komur je kaj znano o njej - prosim, da sporoči proti nagradi na Borec Anton, Šmarota 7, Stari trg pri Rakeku.

1000 din nagrade

dobi, kdor mi izsledí vola, pristnega sivca, žig št. 317, težak 700 kg, na glavi ima drobne kodre. Te-rezija Urbas, Planina 15 pri Rakeku.

Iščem dva konja

fuksa, z belimi lisami na glavi. Prvi ima zadnjo levo nogo belo, mera 164-178, drugi napol žrebec, malo viden, mera 162/176. Sporočila proti dobri nagradi na Velikavrh Franc, Brezovica 16.

500 din nagrade

Kobila fuksa z dolgo liso na glavi. Prva desna čez vincl bela. Po životu nekoliko bele dlake vmes. Teško diha. Stara 10 let, vis. 160/180, na kopitu žig št. 1242. Novak Franc, Ljubljana, Zaloška c. 141.

Iščem konja fuksa

z majhno belo liso na glavi, star 6-7 let, na zadnji desni nogi rostan tik nad kopitom, žig 3064, oddan na vežbe na Ježico. Komur je kaj znano o njem, prosim, da sporoči na naslov Strle Lojze, Kozaršče 16, p. Stari trg pri Rakeku.

Dva konja, voz in opremo

iščem. Konj fuka št. 3039, na glavi dolgo belo liso. Kobila prama, kostanjeva, št. 3038, na glavi dolgo belo liso, stara 6 let, na zadnji levi nogi belo liso. Voz in vsa konjska oprema pod št. 3039. Oddano na vežbe na Ježico. Komur je kaj znano o enem ali drugem, prosim, da javi na naslov Truden Janez, Nadlesk 37, p. Stari trg pri Rakeku.

Iščem konja

(tropasir), glava rdeča, star 6 let, žig 3082, oddan na vežbe na Ježico. Komur je kaj znano, prosim, da proti dobri nagradi javi na naslov Strle Janez, Podcerkev 5, p. Stari trg pri Rakeku.

Iščem kobilu fukso

stara 6 let, mera 154/175, na glavi široka bela lisa, zadnje noge odo, nad vinclom bele, žig 3056. Komur je kaj znano o njej, prosim, da javi na naslov Lekšon Franc, Klance 33, Stari trg pri Rakeku.

Pouk

Učence

srednjih in osnovnih šol se bo v tečajih poučevala italijansko in nemščino. Honorar nizek. Informacije in vpis dnevno od 13.30-14.30 na Šmartinski cesti 10.

Tečaj

italijansko in nemščino za železničarje in druge uslužbence - Informacije Šmartinska cesta 10.

Nemški tečaj

za konverzacijsko. Informacije in vpis dnevno od 13.30-14.30 na Šmartinski cesti 10.

Božja previdnost nam je utrgala iz naše srede našo nad vse ljubljeno ženo, mam, staro mamo, sestro, taščo, teto in svakinjo, gospo

Uršulo Debevc

ženo posestnika, gostilničarja in mesarja

Pogreb bo v četrtek, 8. t. m., ob desetih dopoldne na pokopališče pri Sv. Duhu. Prosim, da se udeležijo.

Sv. Duh pri Krškem, dne 7. maja 1941.

Žalujoci ostali